

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA INSTALACJI FOTOWOLTAICZNEJ

- Dokument zawierający informacje o produkcie ubezpieczeniowym
- Informacja o produkcie
- Ogólne Warunki Ubezpieczenia instalacji fotowoltaicznej

Ubezpieczenie instalacji fotowoltaicznej

SALTUS
UBEZPIECZENIA

Dokument zawierający informacje o produkcie ubezpieczeniowym

Przedsiębiorstwo: SALTUS Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych z siedzibą w Sopocie (SALTUS TUW) ul. Władysława IV 22, 81-743 Sopot, Rzeczpospolita Polska, zarejestrowane w Rejestrze Przedsiębiorców prowadzonym przez Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000117377, NIP 1180130637

Produkt: Ubezpieczenie instalacji fotowoltaicznej

Pełne informacje podawane przed zawarciem umowy i informacje na temat umowy podane są w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia instalacji fotowoltaicznej uchwalonych w dniu 10 marca 2025 roku przez Zarząd SALTUS TUW i mających zastosowanie do umów zawieranych od dnia 1 kwietnia 2025 roku (OWU) oraz w treści dokumentu ubezpieczenia.

Jakiego rodzaju jest to ubezpieczenie?

Ubezpieczenie instalacji fotowoltaicznej jest dobrowolnym ubezpieczeniem dedykowanym przedsiębiorcom, osobom prawnym niebędącym przedsiębiorcami i innymi jednostkom organizacyjnym. Jest to ubezpieczenie z Działu II, Grupy 8, 9 oraz 16 zgodnie z ustawą o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Co jest przedmiotem ubezpieczenia?

Dział I OWU:

✓ stanowiąca własność Ubezpieczonego lub będąca w jego posiadaniu na podstawie tytułu prawnego, eksploatowana w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, instalacja fotowoltaiczna posiadająca wymagane prawem deklaracje zgodności [certyfikaty, w tym certyfikat IEC 61215, a także certyfikaty obowiązkowe dla wszystkich urządzeń wytwórczych przyłączanych do sieci potwierdzające spełnienie wymagań NC RfG, WOS (PSE) oraz PTPiREE]:

- 1) wolnostojąca zamontowana na gruncie,
- 2) przytwierdzona do konstrukcji budynku, budowli (np. dachu).

od szkód polegających na utracie, fizycznym uszkodzeniu lub zniszczeniu ubezpieczonej instalacji fotowoltaicznej (mienia), które są następstwem zdarzenia losowego, które wystąpiło nagle, nieprzewidziane i niezależnie od woli Ubezpieczającego w okresie ubezpieczenia i miejscu wskazanym w umowie ubezpieczenia.

Dział II OWU:

✓ szacowany przychód, który Ubezpieczony osiągnąłby z tytułu sprzedaży energii elektrycznej wytworzonej przez instalację fotowoltaiczną ubezpieczonej od zniszczenia, uszkodzenia lub utraty zgodnie z postanowieniami Działu I OWU, gdyby funkcjonowanie instalacji fotowoltaicznej nie zostało przerwane albo zakłócone na skutek szkody.

Czego nie obejmuje ubezpieczenie?

Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje, w szczególności, szkód:

- ✗ polegających na mikrouszkodzeniach (czyli tak zwanych hot-spotach), mikropęknięciach (czyli tak zwanych ślimaczych ścieżkach) lub rozszczelnieniach, chyba że te mikrouszkodzenia, mikropęknięcia i rozszczelnienia są następstwem: gradu, huku ponaddzwiękowego, huraganu, śniegu i lodu, upadku drzew lub masztów [z zastrzeżeniem upadku obiektów (w tym drzew) spowodowanego brakiem bieżącej konserwacji lub naturalnym procesem starzenia się, jeżeli na Ubezpieczonym spoczywa obowiązek dbania o ich stan], przebiegów, dewastacji, w wyniku których instalacja fotowoltaiczna nie działa prawidłowo,
- ✗ powstałych w instalacji fotowoltaicznej, która posiadała odsłonięte połączenia wtykowe, o ile miało to wpływ na zajście wypadku ubezpieczeniowego,
- ✗ powstałych w instalacji fotowoltaicznej, która nie posiadała odpowiednich zabezpieczeń przeciwpożarowych oraz przeciwprzepięciowych (tzw. odgromników), jak również odpowiednio dobranych bezpieczników topikowych, o ile miało to wpływ na zajście wypadku ubezpieczeniowego,
- ✗ powstałych w ubezpieczonej instalacji fotowoltaicznej, jeżeli po wystąpieniu poprzedniej szkody jest ona nadal eksploatowana bez przeprowadzenia naprawy (przywrócenia do stanu sprzed szkody), chyba że brak naprawy nie miał wpływu na powstanie lub wysokość szkody,
- ✗ o charakterze estetycznym (m.in. takie jak wgniecenia zadrapania, zabarwienia, odbarwienia, odkształcenia, deformacje, obtarcia, wyszczerbienia, odspojenia, rozdzarcia, zanieczyszczenia inne niż powstałe w następstwie działania zwierząt [w tym ptaków], pomalowanie powierzchni, graffiti) - które nie wpływają na prawidłowe funkcjonowanie ubezpieczonej instalacji fotowoltaicznej.

Towarzystwo nie ponosi, w szczególności, odpowiedzialności za:

- ✗ części i materiały ubezpieczonej instalacji fotowoltaicznej podlegające okresowej wymianie w ramach konserwacji zgodnie z instrukcją techniczną urządzenia i zaleceniami producenta,
- ✗ jakiegokolwiek koszty powstałe w związku z prowadzeniem okresowych badań eksploatacyjnych, przeglądami lub naprawami konserwacyjnymi wynikającymi z zawartych umów serwisowych,
- ✗ stratę spowodowaną przerwą albo zakłóceniem funkcjonowania ubezpieczonej instalacji fotowoltaicznej, jeżeli przerwa albo zakłócenie funkcjonowania jest wynikiem szkody, za którą Towarzystwo nie odpowiada zgodnie z postanowieniami Działu I OWU, przy czym nie uwzględnia się rozszerzenia zakresu odpowiedzialności Towarzystwa na podstawie klauzuli bądź klauzul dodatkowych do ubezpieczenia instalacji fotowoltaicznych, wskazanych w załączniku do OWU; niniejsze wyłączenie nie dotyczy sytuacji, w których Towarzystwo nie wypłaca odszkodowania za szkodę w mieniu w wyniku zastosowania franszysy redukcyjnej określonej dla Działu I OWU.

Jakie są ograniczenia ochrony ubezpieczeniowej?

SALTUS TUW nie odpowiada, w szczególności, za szkody:

- ! spowodowane nieprawidłowym zlokalizowaniem modułów fotowoltaicznych na budynku lub budowli - tzn. bez uwzględnienia architektury tych obiektów i ich zabezpieczeń przeciwpożarowych,
- ! spowodowane nieprawidłowym wykonaniem połączeń elementów instalacji fotowoltaicznej (np. połączeniu łańcuchów modułów PV do falownika) szybkozłączkami po stronie DC (prądu stałego) - tzn. wykonaniem połączeń za pomocą szybkozłączki różnego typu i różnych producentów na jednej instalacji w ramach jednego połączenia,
- ! spowodowane nieprawidłowym prowadzeniem kabli i przewodów będących elementami instalacji fotowoltaicznej na dachach budynków i budowli, tj. gdy:
  - a) na dachach płaskich nie zastosowano metalowych kanałów kablowych - bez ostрых krawędzi,
  - b) na dachach krytych materiałem palnym (tj. innych niż dach: żelbetowy, wylewany, stalowy z rdzeniem z wełny mineralnej) nie poprowadzono przewodów i kabli minimum 10 cm nad pokryciem dachu,
  - c) na dachach skośnych przewodów i kabli nie poprowadzono pionowo,
  - d) na dachach skośnych przewodów i kabli poza modułami nie poprowadzono w dodatkowych osłonach, trwale przymocowanych do dachu.
- ! spowodowane nieprzebraniem obowiązujących przepisów o ochronie przeciwpożarowej, o normalizacji, certyfikacji, budowie i eksploatacji urządzeń technicznych, o utrzymywaniu dozoru technicznego nad tymi urządzeniami oraz przepisów prawa budowlanego, a także niestosowania się do decyzji i zaleceń wydanych w tych sprawach przez właściwe władze oraz nieprzebranie wszelkich wymogów zawartych w umowie ubezpieczenia, w tym zaleceń Towarzystwa w zakresie ochrony mienia przed szkodą, o ile Ubezpieczony (o ile jest właścicielem mienia), zobowiązany był do ich przestrzegania.

Gdzie obowiązuje ubezpieczenie?

- ✓ Instalacja fotowoltaiczna określona w umowie ubezpieczenia jest objęta ochroną ubezpieczeniową we wskazanej lokalizacji (miejscu ubezpieczenia) albo wskazanych lokalizacjach (miejscach ubezpieczenia), na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Co należy do obowiązków Ubezpieczonego?

Przed zawarciem umowy ubezpieczenia:

- podać do wiadomości SALTUS TUV wszystkie znane sobie okoliczności, które mogą mieć wpływ na podjęcie przez SALTUS TUV decyzji o zawarciu umowy ubezpieczenia, przez udzielenie, przy zawieraniu umowy ubezpieczenia, zgodnych z prawdą pisemnych odpowiedzi na pytania SALTUS TUV zawarte we wniosku ubezpieczeniowym lub przed zawarciem umowy ubezpieczenia w innych pismach,
- Przed zawarciem umowy ubezpieczenia instalacji fotowoltaicznej w zakresie Działu II Ubezpieczający ma obowiązek:
  - 1) przedstawienia Towarzystwu projektu wydajności instalacji fotowoltaicznej, która określa zakładaną roczną produkcję energii elektrycznej, oraz
  - 2) podłączenia instalacji fotowoltaicznej do systemu monitorowania parametrów jej pracy.

W czasie trwania umowy ubezpieczenia:

- niezwłocznie zgłaszać SALTUS TUV w formie pisemnej lub w formie dokumentowej wszelkie zmiany okoliczności, o które SALTUS TUV zapytywało w formularzu oferty lub we wniosku ubezpieczeniowym albo przed zawarciem umowy ubezpieczenia w innych pismach,
- stosować się do wymogów zawartych w umowie ubezpieczenia, a także niezwłocznie poinformować SALTUS TUV o zaprzestaniu prowadzenia działalności w zakresie produkcji energii elektrycznej przez instalację fotowoltaiczną,
- informować SALTUS TUV o zmianie adresu miejsca zamieszkania lub siedziby,
- przestrzegać obowiązujących przepisów dotyczących ochrony, przechowywania i eksploatacji mienia oraz mających na celu zapobieganie powstaniu szkody,
- w odniesieniu do mienia ubezpieczonego od kradzieży z włamaniem, przestrzegać minimalnych wymogów zabezpieczenia mienia, określonych w OWU,
- usuwać szczególne zagrożenia ubezpieczonego mienia a w szczególności takie, których usunięcia domagał się SALTUS TUV,
- prowadzić ewidencję ubezpieczonego mienia zgodnie z aktualnymi przepisami, w sposób pozwalający w razie powstania szkody na bezsporne odtworzenie mienia,
- niezwłocznie powiadomić SALTUS TUV na piśmie o zwiększeniu ryzyka, zwłaszcza w przypadku, gdy: nastąpi zmiana okoliczności, o które pytano we wniosku lub przed zawarciem umowy ubezpieczenia w innych pismach, lub gdy usunięte zostaną uzgodnione środki bezpieczeństwa; ubezpieczony budynek lub budowla zostaną przebudowane lub poddane innym robotom budowlanym, lub jeżeli ich części nie będą używane; w ubezpieczonym budynku lub lokalu podjęta zostanie nowa działalność lub zmieniony jej rodzaj.

W przypadku powstania zdarzenia ubezpieczeniowego:

- użyć wszelkich dostępnych środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów,
- niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 3 dni od daty powstania szkody lub uzyskania o niej wiadomości powiadomić SALTUS TUV o szkodzie, z podaniem, o ile to możliwe, przyczyny, przedmiotu i zakresu szkody, okoliczności powstania oraz szacunkowej jej wartości,
- niezwłocznie powiadomić miejscową jednostkę policji o każdej szkodzie, która mogła powstać w wyniku przestępstwa,
- pozostawić bez zmian miejsce szkody do czasu przybycia przedstawiciela SALTUS TUV,
- umożliwić SALTUS TUV dokonanie czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania szkody, zasadności i wysokości roszczenia oraz udzielenia w tym celu pomocy i wyjaśnień, a w szczególności udostępnienie pełnej dokumentacji księgowej ubezpieczonego mienia,
- dostarczyć SALTUS TUV i wyznaczonemu przez niego przedstawicielowi wszystkie dokumenty, które SALTUS TUV lub jego przedstawiciel uważa za niezbędne do rozpatrzenia wniosku o wypłatę odszkodowania,
- podjąć, bez nieuzasadnionej zwłoki, działania w celu naprawy zniszczonych zabezpieczeń lub naprawy bądź odtworzenia uszkodzonego, zniszczonego lub utraconego mienia po uprzednim udokumentowaniu zakresu i rozmiaru szkody.

Jak i kiedy należy opłacać składki?

- Składka jest płatna jednorazowo w terminie określonym w umowie ubezpieczenia, jednakże na wniosek Ubezpieczającego składka może być rozłożona na raty. Terminy płatności kolejnych rat i ich wysokość określa się w umowie ubezpieczenia.
- Składkę bądź jej poszczególne raty opłaca się przelewem na rachunek bankowy SALTUS TUV.

Kiedy rozpoczyna się i kończy ochrona ubezpieczeniowa?

Okres ubezpieczenia wskazany jest w umowie ubezpieczenia.

Okres ubezpieczenia trwa jeden rok, chyba że umowę ubezpieczenia zawarto na okres krótszy (ubezpieczenie krótkoterminowe).

Odpowiedzialność SALTUS TUV rozpoczyna się od dnia i godziny wskazanej w umowie ubezpieczenia jako początek okresu ubezpieczenia, pod warunkiem że składka lub jej pierwsza rata zostanie zapłacona w terminie wskazanym w umowie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem postanowień OWU.

Jeżeli SALTUS TUV ponosi odpowiedzialność przed zaplaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie zostanie zapłacona w terminie, SALTUS TUV może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres przez który ponosił odpowiedzialność. W razie braku wypowiedzenia umowa ubezpieczenia wygasa z końcem okresu, na który przypadła niezapłacona składka lub rata składki.

Niezapłacenie kolejnej raty składki, w podanej przez SALTUS TUV wysokości i terminie, powoduje ustanie odpowiedzialności SALTUS TUV tylko wtedy gdy po upływie terminu zapłaty raty składki SALTUS TUV wezwie Ubezpieczającego do zapłaty, a rata składki nie zostanie zapłacona w terminie 7 dni od daty doręczenia wezwania. W przypadku uiszczenia jedynie części składki, SALTUS TUV zwróci część składki ubezpieczeniowej przypadającej za okres, w którym nie świadczyło ochrony ubezpieczeniowej.

Odpowiedzialność SALTUS TUV kończy się z upływem okresu ubezpieczenia, chyba że stosunek ubezpieczeniowy wygasł przed tym terminem.

Jak rozwiązać umowę?

Jeżeli umowę ubezpieczenia zawarto na okres przekraczający 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w okresie 7 dni od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia.

Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na czas określony, SALTUS TUV może ją wypowiedzieć jedynie w przypadkach określonych przepisami prawa, a także, z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia, z ważnych powodów, za które uważa się: utratę licencji, zezwolenia, koncesji lub innej decyzji uprawniającej do prowadzenia działalności, zmianę profilu działalności Ubezpieczającego, a w przypadku ubezpieczenia na cudzy rachunek – Ubezpieczonego.

Na wniosek Ubezpieczającego i za zgodą SALTUS TUV, umowa ubezpieczenia może zostać rozwiązana w każdym czasie. W przypadku rozwiązania umowy ubezpieczenia przed upływem okresu ubezpieczenia, na jaki została zawarta, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.

W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym.

Jeżeli w wyniku oględzin miejsca i przedmiotu ubezpieczenia ujawnią się okoliczności, co do których Ubezpieczający podał nieprawdę lub zataił prawdę w chwili składania wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia, SALTUS TUV może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym.

W razie stwierdzenia wynikających z rażącego niedbalstwa lub winy umyślnej Ubezpieczającego zaniedbań w zakresie obowiązków określonych w OWU umowa ubezpieczenia w zakresie ubezpieczenia mienia może zostać wypowiedziana przez SALTUS TUV ze skutkiem natychmiastowym.

Jeżeli Ubezpieczający zbywa przedmiot ubezpieczenia stosunek ubezpieczeniowy wygasa z chwilą przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę, chyba że prawa z umowy ubezpieczenia - za zgodą SALTUS TUV - zostały przeniesione na nabywcę.

Informacja o produkcie

Ubezpieczenie instalacji fotowoltaicznej

Stan zgodny z Ogólnymi Warunkami Ubezpieczenia instalacji fotowoltaicznej uchwalonymi przez Zarząd SALTUS Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych w dniu 10 marca 2025 roku.

1. Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub wartości wykupu ubezpieczenia:
Ogólne Warunki Ubezpieczenia instalacji fotowoltaicznej (OWU):
§3; §4; §5; §6; §8 ust. 2 - 11; §9 ust. 1 - 3; §10; § 11; § 13 ust.: 1, 3; §14; § 15.
Załącznik do OWU - klauzule dodatkowe do ubezpieczenia instalacji fotowoltaicznej:
  - a) klauzula aktów terroru: ust. 1;
  - b) klauzula 001 – ubezpieczenia strajków, zamieszek społecznych i rozruchów: ust.: 1, 5;
  - c) klauzula 006 – ubezpieczenia dodatkowych kosztów pracy w godz. nadliczbowych, nocnych, w dni ustawowo wolne od pracy oraz kosztów frachtu ekspresowego: ust. 1;
  - d) klauzula automatycznego pokrycia: ust.: 1, 2, 6, 8;
  - e) klauzula ryzyk montażowych: ust. 1, 3;
  - f) klauzula tymczasowego magazynowania (składowania): ust. 1, 2.

2. Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia: OWU: § 3; §7; §8 ust. 3 - 5, 7 - 11; §12; §16.
Załącznik do OWU - klauzule dodatkowe do ubezpieczenia instalacji fotowoltaicznej:
  - a) klauzula aktów terroru: ust. 2, 4 - 5;
  - b) klauzula 001 – ubezpieczenia strajków, zamieszek społecznych i rozruchów: ust. 2 - 4;
  - c) klauzula 006 – ubezpieczenia dodatkowych kosztów pracy w godz. nadliczbowych, nocnych, w dni ustawowo wolne od pracy oraz kosztów frachtu ekspresowego: ust. 2 - 3;
  - d) klauzula automatycznego pokrycia: ust.: 2 - 7;
  - e) klauzula ryzyk montażowych: ust. 2 - 3;

- f) klauzula tymczasowego magazynowania (składowania): ust. 2 - 5;
- g) klauzula dodatkowych kosztów odpowiedzialności (z wyłączeniem dodatkowych kosztów frachtu lotniczego);
- h) klauzula dodatkowych kosztów frachtu lotniczego.

Spis treści

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA INSTALACJI FOTOWOLTAICZNEJ

§1 POSTANOWIENIA OGÓLNE	1
§2 UMOWA UBEZPIECZENIA NA CUDZY RACHUNEK	1
§3 DEFINICJE	1
DZIAŁ I – UBEZPIECZENIE INSTALACJI FOTOWOLTAICZNEJ OD USZKODZEŃ	
§4 PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA	3
§5 MIEJSCE UBEZPIECZENIA	4
§6 ZAKRES UBEZPIECZENIA	4
§7 WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI	5
§8 SUMA I SYSTEM UBEZPIECZENIA ORAZ LIMITY ODPOWIEDZIALNOŚCI	7
§9 USTALENIE ROZMIARU SZKODY I WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA	8
DZIAŁ II – UBEZPIECZENIE OD FINANSOWYCH SKUTKÓW PRZERWY ALBO ZAKŁÓCENIA FUNKCJONOWANIA UBEZPIECZONEJ INSTALACJI FOTOWOLTAICZNEJ W NASTĘPSTWIE JEJ USZKODZENIA	
§10 PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA	9
§11 ZAKRES UBEZPIECZENIA	9
§12 WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI	9
§13 SUMA UBEZPIECZENIA	10
§14 MAKSYMALNY OKRES ODSZKODOWAWCZY I CZAS TRWANIA OCHRONY UBEZPIECZENIOWEJ	10
§15 USTALENIE WYSOKOŚCI STRATY	10
§16 USTALENIE WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA	10
POSTANOWIENIA WSPÓLNE	
§17 SPOSÓB ZAWARCIA UMOWY UBEZPIECZENIA	11
§18 SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA	12
§19 OKRES UBEZPIECZENIA I CZAS TRWANIA ODPOWIEDZIALNOŚCI TOWARZYSTWA	12
§20 WYGAŚNIĘCIE STOSUNKU UBEZPIECZENIOWEGO	13
§21 PRAWA I OBOWIĄZKI STRON UMOWY UBEZPIECZENIA	13
§22 OBOWIĄZKI UBEZPIECZAJĄCEGO W TRAKCIE TRWANIA UMOWY UBEZPIECZENIA	14
§23 OBOWIĄZKI UBEZPIECZAJĄCEGO W PRZYPADKU ZAJŚCIA ZDARZENIA UBEZPIECZENIOWEGO	14
§24 WYPŁATA ODSZKODOWANIA	16
§25 REGRES UBEZPIECZENIOWY	16
§26 POSTANOWIENIA KOŃCOWE	16
Załącznik do OWU	
Klauzule dodatkowe do ubezpieczenia instalacji fotowoltaicznej:	
Klauzula aktów terroru	18
Klauzula 001 - ubezpieczenie strajków, zamieszek społecznych i rozruchów	18
Klauzula 006 - ubezpieczenia dodatkowych kosztów pracy w godz. nadliczbowych, nocnych, w dni ustawowo wolne od pracy oraz kosztów frachtu ekspresowego	18
Klauzula automatycznego pokrycia	18
Klauzula ryzyk montażowych	19
Klauzula tymczasowego magazynowania (składowania)	19
Klauzula dodatkowych kosztów odpowiedzialności (z wyłączeniem dodatkowych kosztów frachtu lotniczego)	20
Klauzula dodatkowych kosztów frachtu lotniczego	20

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA INSTALACJI FOTOWOLTAICZNEJ

■ §1 POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Na podstawie niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia instalacji fotowoltaicznej, zwanych dalej „OWU”, SALTUS Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych, zwane dalej „Towarzystwem”, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, zawiera umowy ubezpieczenia instalacji fotowoltaicznej z przedsiębiorcami, osobami prawnymi niebędącymi przedsiębiorcami i innymi jednostkami organizacyjnymi niebędącymi osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną, zwanymi dalej „Ubezpieczającymi”.
2. Z zachowaniem postanowień § 17 ust. 2 poniżej, zakres ubezpieczenia przewidziany postanowieniami OWU może zostać zmodyfikowany na podstawie klauzul dodatkowych, wymienionych w Załączniku do OWU, który stanowi integralną część OWU – na wniosek Ubezpieczającego, jednocześnie z zawarciem umowy ubezpieczenia lub w trakcie trwania okresu ubezpieczenia. Włączenie dodatkowych klauzul, o których mowa w Załączniku do OWU, zostanie potwierdzone w dokumencie ubezpieczenia lub w aneksie do tego dokumentu. Ten sam tryb postępowania dotyczy innych postanowień umownych uzgodnionych przez Strony w trakcie trwania okresu ubezpieczenia.
3. Umowy ubezpieczenia mogą być zawierane na uzgodnionych przez Strony warunkach odbiegających od postanowień niniejszych OWU.

■ §2 UMOWA UBEZPIECZENIA NA CUDZY RACHUNEK

1. Ubezpieczający może zawrzeć umowę ubezpieczenia na cudzy rachunek (Ubezpieczonego). W takiej sytuacji postanowienia niniejszych OWU stosuje się odpowiednio również do Ubezpieczonego, z zastrzeżeniem że roszczenie o zapłatę składki przysługuje wyłącznie przeciwko Ubezpieczającemu.
2. Ubezpieczony jest uprawniony do żądania należnego świadczenia bezpośrednio od Towarzystwa, chyba że Strony uzgodniły inaczej, jednak uzgodnienie takie nie może zostać dokonane, jeżeli wypadek już zaszedł.
3. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek Ubezpieczający przekazuje OWU Ubezpieczonemu. Ubezpieczony zobowiązany jest potwierdzić doręczenie mu OWU. Ubezpieczający ma obowiązek poinformować Towarzystwo o przekazaniu OWU Ubezpieczonemu.

■ §3 DEFINICJE

Definicje używanych pojęć mogą odbiegać od typowego, powszechnego ich znaczenia, jak też od definicji zawartych w ogólnie obowiązujących przepisach prawa.

Przyjmuje się następujące znaczenia terminów użytych w niniejszych OWU:

- 1) **akcja ratownicza** – działania mające na celu ratowanie przedmiotu ubezpieczenia, w związku z wystąpieniem zdarzeń losowych objętych umową ubezpieczenia, w szczególności działania Straży Pożarnej i Policji,
- 2) **akt terroru** – wszelkiego rodzaju działania i nielegalne akcje organizowane z pobudek ideologicznych lub politycznych przy użyciu przemocy - zarówno indywidualne jak i grupowe, skierowane przeciwko osobom lub mieniu w celu wprowadzenia chaosu, zastraszania ludności lub dezorganizacji życia publicznego albo skierowane przeciw społeczeństwu z zamiarem jego zastraszania dla osiągnięcia celów politycznych, ideologicznych, ekonomicznych lub społecznych,
- 3) **budowla** – trwale związany z gruntem obiekt budowlany inny niż budynek, wraz z instalacjami i urządzeniami, stanowiącymi całość techniczną i użytkową, znajdujący się w miejscu ubezpieczenia, na którym zainstalowany jest przedmiot ubezpieczenia, o którym mowa w Dziale I niniejszych OWU,
- 4) **budynki** – posiadające zezwolenie na użytkowanie objekty budowlane, które są trwale związane z gruntem, wydzielone z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych, posiadające fundamenty i dach, wraz z wbudowanymi instalacjami, urządzeniami technicznymi oraz elementami wykończeniowymi przegród budowlanych, stanowiące całość techniczną i użytkową, na którego dachu lub elewacji zainstalowany jest przedmiot ubezpieczenia, o którym mowa w Dziale I niniejszych OWU,
- 5) **dioda obejściowa (bocznikująca)** - dioda bypass – element elektroniczny, który przewodzi prąd elektryczny w sposób niesymetryczny; montowany w puszcze połączeniowej modułu fotowoltaicznego, umożliwia przepływ prądu z obejściem zacienionego łańcucha ogniw PV,
- 6) **falownik** – urządzenie zamieniające napięcie i prąd stały z generatora PV na napięcie i prąd przemienny o parametrach zgodnych lub zbliżonych do napięcia i prądu w sieci energetycznej niskiego napięcia,
- 7) **franszyza czasowa** – ustalona w umowie ubezpieczenia liczba dni obniżenia szacowanego przychodu z tytułu sprzedaży energii elektrycznej wytworzonej przez ubezpieczoną instalację fotowoltaiczną, spowodowanego uszkodzeniem ubezpieczonej instalacji fotowoltaicznej, przez które Towarzystwo nie odpowiada za tę szkodę; o ile strony nie ustaliły inaczej, franszyza czasowa wynosi 7 dni,
- 8) **franszyza redukcyjna** – kwota pomniejszająca należne odszkodowanie zgodnie z poniższym:
  - a) w ramach Działu I OWU – ustalona w umowie ubezpieczenia kwota stała lub procentowy udział Ubezpieczającego w odszkodowaniu,
  - b) w ramach Działu II OWU – ustalona w umowie ubezpieczenia kwota stała albo kwota obliczona przez pomnożenie średniej dziennej wartości straty w produkcji energii elektrycznej w okresie odszkodowawczym przez liczbę dni określoną w umowie ubezpieczenia jako franszyza czasowa,
- 9) **generator fotowoltaiczny (generator PV)** – zespół połączonych ze sobą modułów fotowoltaicznych wytwarzających prąd stały o odpowiednich parametrach,
- 10) **grad** – opad atmosferyczny, który składa się z bryłek lodu,
- 11) **huragan** - działanie wiatru o prędkości co najmniej 17,5 m/sek., określonej w oparciu o dane pomiarowe Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej; w przypadku braku możliwości stwierdzenia siły wiatru w miejscu ubezpieczenia, przyjmuje się stan faktyczny i rozmiar szkód w okolicy miejsca ubezpieczenia, w budynkach będących w dobrym stanie lub w innym mieniu, odpornym w zbliżonym stopniu na działanie wiatru,

- 12) **instalacja fotowoltaiczna** – służąca do przetwarzania energii promieniowania słonecznego (światła) w energię elektryczną zestaw paneli fotowoltaicznych wraz z wyposażeniem oraz infrastrukturą niezbędną do wykorzystania energii elektrycznej na potrzeby własne Ubezpieczającego lub wprowadzenia wyprodukowanej energii elektrycznej do sieci energetycznej (fundamenty, konstrukcje wsporcze, moduły fotowoltaiczne, falowniki, optymalizatory mocy, urządzenia ochrony przeciwprzepięciowej i odgromowej, kompletne okablowanie wewnętrzne, magazyn energii, router zapewniający instalacji fotowoltaicznej dostęp do sieci w celu monitorowania produkcji energii, elementy monitoringu i mierniki służące do pomiaru energii wytworzonej przez instalację fotowoltaiczną oraz energii dostarczanej i odbieranej z sieci); instalacja fotowoltaiczna nie jest przy tym mikroinstalacją fotowoltaiczną,
- 13) **koszty frachtu lotniczego** – pozostające w bezpośrednim związku z zaistniałą szkodą, za którą Towarzystwo ponosi odpowiedzialność, dodatkowe koszty z tytułu transportu lotniczego części zamiennych, które Ubezpieczony poniósł w wyniku szkody objętej ubezpieczeniem w celu przywrócenia ubezpieczonego mienia do stanu sprzed szkody,
- 14) **koszty odkażania i utylizacji gleby** – pozostające w bezpośrednim związku z zaistniałą szkodą, za którą Towarzystwo ponosi odpowiedzialność, koszty, do których pokrycia Ubezpieczony jest zobowiązany na podstawie prawomocnej decyzji administracyjnej albo decyzji, której nadano rygor natychmiastowej wykonalności, jeśli decyzja ta zawiera nakaz:
  - a) przeprowadzenia analizy gleby z miejsca zdarzenia i w razie potrzeby jej odkażenia lub wymiany oraz
  - b) utylizacji usuniętej gleby albo jej przetransportowanie do najbliższego miejsca ostatecznej utylizacji, oraz
  - c) przywrócenia miejsca zdarzenia do stanu sprzed wystąpienia zdarzenia objętego ubezpieczeniem, i ponadto decyzja
  - d) odnosi się do skażenia gleby pozostającego w bezpośrednim związku ze szkodą,
  - e) została wydana w ciągu 9 miesięcy od wystąpienia szkody, o której Towarzystwo zostało powiadomione w ciągu 3 miesięcy od dnia, w którym dowiedział się o niej Ubezpieczony; jeżeli szkoda zwiększa skażenie gleby istniejące wcześniej, to Towarzystwo pokrywa wyłącznie koszty usunięcia zanieczyszczeń w części odpowiadającej zwiększeniu skażenia,
- 15) **koszty przeniesienia i zabezpieczenia mienia** – pozostające w bezpośrednim związku z zaistniałą szkodą, za którą Towarzystwo ponosi odpowiedzialność, koszty przeniesienia lub zabezpieczenia ubezpieczonego mienia w celu jego odtworzenia lub wymiany; obejmują one w szczególności koszty rozbiórki, zburzenia i ponownego wzniesienia lub odbudowy części budynków, wykonania lub powiększenia otworów dostępowych,
- 16) **koszty robót pomocniczych** – pozostające w bezpośrednim związku z zaistniałą szkodą, za którą Towarzystwo ponosi odpowiedzialność, koszty robót ziemnych, tynkowania, robót murarskich, wykonania połączeń wpustowych i rusztowań, jak również koszty robót dekarских (w tym robót naprawczych dachów i fasad) i ich zabezpieczenia,
- 17) **łańcuch modułów PV** – zespół połączonych szeregowo modułów fotowoltaicznych,
- 18) **łańcuch ogniw PV** – zespół połączonych szeregowo ogniw fotowoltaicznych,
- 19) **magazyn energii** – wyodrębniony aparat techniczny lub zespół aparatów o określonej pojemności, nieprzekraczającej 250 kWh, składający się z baterii litowo-jonowych lub kwasowo-ołowiowych, służących do przechowywania energii elektrycznej i pozwalający na co najmniej częściowe jej odzyskanie,
- 20) **maksymalny okres odszkodowawczy** – ustalony przez Ubezpieczającego w umowie ubezpieczenia, przewidywany okres zakłóceń lub przerwy w produkcji energii elektrycznej przez ubezpieczoną instalację fotowoltaiczną, jaki może wystąpić bezpośrednio wskutek szkody, w tym okres odbudowy budynku lub budowli, na których znajdowała się ubezpieczona instalacja fotowoltaiczna,
- 21) **miejsce ubezpieczenia** – wskazany w umowie ubezpieczenia: dokładny adres, pod którym znajduje się ubezpieczone mienie, a w przypadku braku adresu – numer działki, obręb geodezyjny, gmina, powiat, województwo lub współrzędne geograficzne; dla zewnętrznego przyłącza mocy w postaci linii kablowej, linii napowietrznej, aparatów i urządzeń do przesyłania energii elektrycznej z instalacji fotowoltaicznej do sieci elektroenergetycznej miejscem ubezpieczenia jest miejsce ich zainstalowania zgodnie z dokumentacją projektową, która stanowi załącznik do umowy ubezpieczenia.
- 22) **mienie** – instalacja fotowoltaiczna, stanowiąca własność Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, lub znajdująca się w posiadaniu Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego na podstawie udokumentowanego tytułu prawnego, lub wobec której na Ubezpieczającym spoczywa obowiązek ubezpieczenia, użytkowana w związku z prowadzoną działalnością,
- 23) **mikroinstalacja fotowoltaiczna** – instalacja o łącznej zainstalowanej mocy elektrycznej nie większej niż 6,5 kW,
- 24) **moduł fotowoltaiczny (moduł PV) / panel fotowoltaiczny** – podstawowy, pojedynczy element instalacji fotowoltaicznej, stanowiący zespół ogniw (elementów półprzewodnikowych), w którym następuje przemiana energii promieniowania słonecznego (światła) w energię elektryczną w postaci prądu stałego DC,
- 25) **okres odszkodowawczy** – okres faktycznych zakłóceń lub przerwy w produkcji energii elektrycznej przez ubezpieczoną instalację fotowoltaiczną, rozpoczynający się w dniu wystąpienia szkody i trwający do dnia ponownego operacyjnego uruchomienia instalacji fotowoltaicznej; nie dłuższy niż do końca określonego w umowie ubezpieczenia maksymalnego okresu odszkodowawczego,
- 26) **optymalizator mocy** – urządzenie elektroniczne współpracujące z modułem fotowoltaicznym lub grupą ogniw fotowoltaicznych w module PV, którego zadaniem jest ograniczenie niedopasowania prądowo-napięciowego w łańcuchu połączonych szeregowo modułów PV, także takie z tych urządzeń, które posiadają funkcję monitorowania parametrów pracy modułów PV oraz możliwość obniżania napięcia na module PV w przypadku wystąpienia stanów awaryjnych instalacji fotowoltaicznej,
- 27) **pożar** - działanie ognia, który powstał bez przeznaczonego do tego celu paleniska lub przedostał się poza palenisko i rozprzestrzenił się o własnej sile,
- 28) **rozruchy** – gwałtowne demonstracje grupy osób, które nie mieszczą się w kategorii zamieszek społecznych,
- 29) **strajk** – celowa przerwa w pracy grupy pracowników w intencji wymuszenia żądań ekonomicznych lub politycznych,
- 30) **szkoda** – powstałe w okresie i miejscu ubezpieczenia uszkodzenie, zniszczenie, utrata przedmiotu ubezpieczenia wskutek wystąpienia w tym samym miejscu i czasie zdarzenia losowego objętego umową ubezpieczenia; za jedną szkodę uważane są wszystkie uszkodzenia, utraty lub zniszczenia ubezpieczonej instalacji

fotowoltaicznej lub jej części powstałe wskutek tej samej przyczyny oraz w tym samym miejscu i czasie; przez przyczynę rozumie się zdarzenie losowe, które bezpośrednio powoduje szkodę,

- 31) **system monitorowania wielkości produkcji energii elektrycznej** – zapewniany przez producenta instalacji fotowoltaicznej lub producenta falownika system informatyczny, który służy do monitorowania wielkości produkcji energii elektrycznej przez instalację fotowoltaiczną
- 32) **system ubezpieczenia na pierwsze ryzyko** – system, w którym suma ubezpieczenia jest ustalana według wysokości prawdopodobnej maksymalnej szkody, która może powstać wskutek jednego zdarzenia losowego objętego umową ubezpieczenia,
- 33) **system ubezpieczenia na sumy stałe** – system, w którym suma ubezpieczenia dla każdego przedmiotu ubezpieczenia odpowiada jego całkowitej wartości zgodnie z jedną z definicji określonych w pkt 36) lub 37), lub 38),
- 34) **Ubezpieczający** – podmiot, o którym mowa w § 1 ust. 1 niniejszych OWU, który zawiera umowę ubezpieczenia i jest zobowiązany do zapłacenia składki ubezpieczeniowej,
- 35) **uderzenie pioruna** – bezpośrednie wyładowanie elektryczności atmosferycznej na ubezpieczone mienie, pozostawiające bezsporne ślady tego zdarzenia,
- 36) **wartość księgową brutto** – księgową wartość początkową mienia, z uwzględnieniem obowiązujących przeszacowań,
- 37) **wartość odtworzeniowa (nowa)** – wartość odpowiadająca kosztom zakupu, remontu / naprawy ubezpieczonego mienia tego samego rodzaju, typu oraz o tych samych parametrach, z uwzględnieniem kosztów zwykłego transportu (z wyłączeniem transportu ekspresowego lub lotniczego, chyba że Strony umówiły się inaczej) i montażu; jeżeli nie jest możliwy zakup lub wytworzenie mienia o tych samych parametrach dopuszcza się, aby wartość odpowiadała kosztom zakupu mienia o najbardziej zbliżonych parametrach,
- 38) **wartość rzeczystwa** – wartość odtworzeniowa ubezpieczonego mienia pomniejszona o wyrażony w procentach stopień zużycia technicznego,
- 39) **zamieszki społeczne** – gwałtowne demonstracje, nielegalne akcje grupy osób wymierzone przeciwko władzy w celu zmiany istniejącego porządku prawnego,
- 40) **zasada proporcji** – zasada mówiąca, że w przypadku stwierdzenia w dniu szkody niedoubezpieczenia (występującego w przypadku gdy suma ubezpieczenia ubezpieczonego mienia jest niższa od jego wartości w dniu szkody) odszkodowanie ustala się w takiej proporcji, w jakiej przyjęta w umowie ubezpieczenia suma ubezpieczenia mienia dotkniętego szkodą pozostaje do faktycznej jego wartości na podstawie której Ubezpieczający ustalił sumę ubezpieczenia,
- 41) **zdarzenie losowe** – niezależne od woli Ubezpieczającego zdarzenie przyszłe i niepewne o charakterze nagłym i nieprzewidywanym, powodujące szkodę w ubezpieczonym mieniu; wypadek w rozumieniu kodeksu cywilnego,
- 42) **zużycie techniczne** – naturalna zmiana fizyko-chemiczna, użytkowa, funkcjonalna i środowiskowa, która zachodzi podczas prawidłowej eksploatacji mienia.

DZIAŁ I – UBEZPIECZENIE INSTALACJI FOTOWOLTAICZNEJ OD USZKODZEŃ

■ 54 PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

1. Z zachowaniem postanowień ust. 2 poniżej, stosownie do wniosku Ubezpieczającego, przedmiotem ubezpieczenia może być wyszczególniona w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia – zgodnie z dołączonym do niego wykazem mienia – stanowiąca własność Ubezpieczonego lub będąca w jego posiadaniu na podstawie tytułu prawnego, eksploatowana w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, instalacja fotowoltaiczna posiadająca wymagane prawem deklaracje zgodności [certyfikaty, w tym certyfikat IEC 61215, a także certyfikaty obowiązkowe dla wszystkich urządzeń wytwórczych przyłączanych do sieci potwierdzające spełnienie wymagań NC RfG, WOS (PSE) oraz PTPiREE]:
  - 1) wolnostojąca zamontowana na gruncie,
  - 2) przytwierdzona do konstrukcji budynku, budowli (np. dachu).
2. Przedmiotem ubezpieczenia może być wyłącznie instalacja fotowoltaiczna, o której mowa w ust. 1 powyżej, spełniająca następujące warunki:
  - 1) jest zainstalowana w miejscu ubezpieczenia (dopuszcza się kilka lokalizacji wymienionych we wniosku ubezpieczeniowym) zgodnie ze specyfikacją projektową i wymogami producenta uwzględniającymi przepisy prawa, w tym w zakresie prawa budowlanego, ochrony przeciwpożarowej oraz
  - 2) jest zainstalowana przez osoby uprawnione i posiadające kwalifikacje potwierdzone przez Urząd Dozoru Technicznego do wykonania montażu instalacji fotowoltaicznej, oraz
  - 3) jest przyłączona do sieci elektroenergetycznej zgodnie z przepisami prawa oraz wymogami i zaleceniami producenta, oraz
  - 4) jest zdolna do pracy po pozytywnym przejściu niezbędnych wszelkich prób, pomiarów i testów - co oznacza, że po wykonaniu montażu instalacji fotowoltaicznej przeprowadzone zostały co najmniej testy końcowe określone w normie PN-EN 62446-1:2016 oraz uruchomienie próbne instalacji fotowoltaicznej, przy czym wszystkie prace oraz pomiary muszą zostać wykonane przez osoby posiadające odpowiednie przeszkolenie potwierdzone stosownymi uprawnieniami - SEP (lub równoważne), a z testów, pomiarów i pierwszego uruchomienia instalacji fotowoltaicznej został sporządzony stosowny protokół zawierający spis wykonanych czynności i potwierdzenie poprawności działania instalacji fotowoltaicznej, oraz
  - 5) jest eksploatowana zgodnie ze swoim przeznaczeniem i zaleceniami producenta, oraz
  - 6) jest serwisowana na podstawie pisemnej umowy serwisowej, zgodnie z zaleceniami producenta; zmiana albo rozwiązanie umowy serwisowej będą traktowane przez Towarzystwo jako zwiększenie ryzyka wymagające niezwłocznego powiadomienia Towarzystwa, oraz
  - 7) jest wyposażona w wymagany prawem system ochrony przeciwprzepięciowej i odgromowej oraz uziemienie, oraz
  - 8) jest wyposażona w diody obejściowe (bocznikujące) - diody bypass, oraz
  - 9) znajduje się poza strefą wybrzeża morskiego lub strefą przepływów wzebrań powodziowych, określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz poza obszarem bezpośredniego zagrożenia powodzią, czyli terenami między wałem przeciwpowodziowym a linią brzegową (linią zetknięcia się powierzchni wody z powierzchnią lądu), oraz

- 10) dla której prowadzone są regularne i udokumentowane przeglądy i konserwacje instalacji elektrycznych i elektromechanicznych zgodnie ze specyfikacją i zaleceniami producenta, oraz
- 11) spełnia minimalne wymogi zabezpieczeń przeciwkradzieżowych:
  - a) w przypadku instalacji fotowoltaicznej wolnostojącej zamontowanej na gruncie - ogrodzona stalowym płotem o wysokości co najmniej 1,8 m, wyposażonym w bramy zamykane co najmniej na kłódkę wielozastawkową, niedającym się sforsować bez użycia siły lub narzędzi, a ponadto chroniona odpowiednim zabezpieczeniem przeciwkradzieżowym, to jest:
    - aa) zainstalowanym sprawnym monitoringiem wizyjnym obejmującym całą instalację fotowoltaiczną, przy czym system monitoringu powinien charakteryzować się następującymi parametrami: funkcją archiwizacji zarejestrowanego materiału, możliwością rejestracji obrazu w ciemności; w przypadku braku możliwości rejestracji obrazu w ciemności wymagane jest oświetlenie terenu, obejmujące zasięgiem całą instalację fotowoltaiczną lub
    - ab) zainstalowanym sprawnym systemem alarmowym obejmującym strefy wzdłuż ogrodzenia z powiadomieniem licencjonowanej agencji ochrony mienia oraz zagwarantowaną bezzwłoczną interwencją agencji w przypadku alarmu - dla każdego z tych rozwiązań - z obowiązkiem bezzwłocznego informowania o włamaniu w siedzibie operatora instalacji fotowoltaicznej, na posterunku Policji lub w centrum alarmowym licencjonowanej agencji ochrony mienia, lub
    - ac) stałym dozorem wykonywanym przez strażników firmy ochroniarskiej, na podstawie umowy zawartej z tą firmą,
    - ad) umieszczona w widocznym miejscu informacja o monitorowaniu i ochronie terenu, o których mowa ppkt aa) - ac).
  - b) w przypadku instalacji przytwierdzonej do konstrukcji budynku – panele fotowoltaiczne są przytwierdzone na stałe do budynku (np. śrubami, trójkątami montażowymi), którego materiałem ścian nie jest drewno lub materiałem pokrycia dachu nie jest gont drewniany, strzecha, wiór osikowy, szkło, folia lub plandeka, przy czym w przypadku paneli fotowoltaicznych znajdujących się na dachach płaskich, za przytwierdzenie ich na stałe do budynku uznaje się także sposób ich zamontowania z wykorzystaniem balastu (tzw. metoda obciążeniowa).

■ §5 MIEJSCE UBEZPIECZENIA

Instalacja fotowoltaiczna określona w umowie ubezpieczenia jest objęta ochroną ubezpieczeniową we wskazanej lokalizacji (miejscu ubezpieczenia) albo wskazanych lokalizacjach (miejscach ubezpieczenia), na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

■ §6 ZAKRES UBEZPIECZENIA

1. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje zaistniałe w okresie i w miejscu ubezpieczenia i spowodowane zdarzeniem losowym szkody polegające na utracie, fizycznym uszkodzeniu lub zniszczeniu ubezpieczonej instalacji fotowoltaicznej, w wyniku którego konieczne jest przywrócenie przedmiotu ubezpieczenia do stanu sprzed szkody poprzez odbudowę, naprawę lub wymianę albo ponowny zakup.
2. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje szkody powstałe z następujących przyczyn:
  - 1) błąd eksploatacyjny, brak umiejętności, działanie umyślne osób trzecich,
  - 2) błąd projektowy, wada materiałowa lub wadliwe wykonanie,
  - 3) działanie wody lub wilgoci,
  - 4) pożar, osmalenie, przypalenie, tlenie, żarzenie, implozja, wybuch, uderzenie pioruna, upadek statku powietrznego albo jego elementów lub ładunku,
  - 5) zwarcie, przetężenie lub przepięcie,
  - 6) działanie czynników atmosferycznych, jak mróz, unoszenie kry, burza, huragan, grad, śnieg, lód, powódź, zalanie,
  - 7) huk ponaddźwiękowy,
  - 8) kradzieży z włamaniem lub rabunku, pod warunkiem spełnienia wymaganych przez Towarzystwo zabezpieczeń opisanych w § 4 ust. 2 pkt 11) powyżej, oraz szkody powstałe z innych, wyraźnie niewyłączonych przyczyn.
3. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje również zniszczenie lub uszkodzenie wymiennych elementów elektronicznych instalacji fotowoltaicznej, o ile zniszczenie lub uszkodzenie jest wynikiem oddziaływania czynnika zewnętrznego, za którego skutki Towarzystwo ponosi odpowiedzialność, lub gdy czynnik zewnętrzny spowodował zniszczenie lub uszkodzenie ubezpieczonego mienia jako całości. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje również straty następcze w pozostałych elementach wymiennych. W rozumieniu niniejszych OWU, wymienny element elektroniczny to ten, którego naprawa polega na wymianie w całości.
4. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje również w granicach sumy ubezpieczenia uzasadnione i udokumentowane koszty:
  - 1) wynikłe z zastosowania dostępnych Ubezpieczającemu środków w celu zmniejszenia szkody w przedmiocie ubezpieczenia (akcji gaśniczej, ratowniczej, wyburzenia lub odgruzowania),
  - 2) zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego przedmiotu ubezpieczenia przed szkodą – jeżeli środki, na które poniesiono te koszty, były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne; powyższe koszty są zwracane nawet jeżeli nie wystąpiła szkoda w ubezpieczonym mieniu,
  - 3) usuwania szkód będących wynikiem skażenia lub zanieczyszczenia ubezpieczonego mienia, powstałych w następstwie wystąpienia co najmniej jednego zdarzenia losowego objętego umową ubezpieczenia.
5. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek postanowienia ust. 4 stosuje się również do Ubezpieczonego.
6. Jeżeli koszty określone w ust. 4 dotyczą łącznie przedmiotów ubezpieczonych i nieubezpieczonych, to Towarzystwo pokrywa je w takiej proporcji do ogólnych kosztów poniesionych przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na rachunek innej osoby, w jakiej wartość ubezpieczonego mienia pozostaje do łącznej wartości przedmiotów ubezpieczonych i nieubezpieczonych.

7. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje ponad sumę ubezpieczenia uzasadnione i udokumentowane koszty:
  - 1) odzyskania danych systemu operacyjnego, niezbędnych do utrzymania funkcji roboczych ubezpieczonego mienia, pod warunkiem, że utrata, uszkodzenie lub niedostępność takich danych, programów lub systemu operacyjnego były spowodowane utratą lub uszkodzeniem nośników danych, które podlegały ochronie ubezpieczeniowej,
  - 2) uprzątnięcia pozostałości po szkodzie, włączając koszty rozbiórki i demontażu niezdatnych do użytku elementów, ich wywóz, składowanie lub utylizację, oraz niezbędne w procesie naprawy przedmiotów dotkniętych szkodą koszty demontażu i ponownego montażu nieuszkodzonych części ubezpieczonych przedmiotów,
  - 3) odkażania i utylizacji gleby, w rozumieniu definicji zawartej w § 3 pkt 14) powyżej,
  - 4) przeniesienia i zabezpieczenia mienia zgodnie z definicją zawartą w § 3 pkt 15) powyżej;
  - 5) frachtu lotniczego części zamiennych zgodnie z definicją zawartą w § 3 pkt 13) powyżej,
  - 6) robót pomocniczych w rozumieniu definicji zawartej w § 3 pkt 16) powyżej.
8. Ochrona ubezpieczeniowa jest kontynuowana w razie przerwania eksploatacji instalacji fotowoltaicznej, w szczególności na czas demontażu i ponownego montażu oraz podczas transportu ubezpieczonego mienia w obrębie miejsca ubezpieczenia.
9. Towarzystwo może wprowadzić do umowy ubezpieczenia odrębne limity odpowiedzialności lub franszyzy dla wybranych lub wszystkich przedmiotów ubezpieczenia lub szkód powstałych wskutek określonych zdarzeń ubezpieczeniowych poprzedzając to indywidualną oceną ryzyka. Zapisy takie znajdują się w dokumencie ubezpieczenia, o którym mowa w § 17 ust. 6.

■ §7 WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. Zakres ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje szkód powstałych wskutek:
  - 1) aktów terroru,
  - 2) strajków, zamieszek społecznych i rozruchów,
  - 3) stanu wyjątkowego, stanu nadzwyczajnego, stanu wojennego, stanu epidemii, stanu pandemii, wojny domowej, przewrotu, rewolucji, inwazji, najazdu, wrogich działań innego państwa oraz wszelkiego rodzaju działań wojennych, niepokoju społecznych, sabotażu, lokautu, planowanej lub realizowanej przez właściciela zakładu likwidacji zakładu lub miejsc pracy,
  - 4) konfiskaty, zawłaszczenia mienia, nacjonalizacji, rekwizycji, zniszczenia - ubezpieczonego mienia - które nastąpiły na mocy wydanego przez władze aktu prawnego,
  - 5) decyzji administracyjnej,
  - 6) jakiegokolwiek działania energii jądrowej, promieniowania jonizacyjnego lub skażenia radioaktywnego, bez względu na ich źródło,
  - 7) zmian pola magnetycznego lub elektromagnetycznego, w tym także powstałych wskutek oddziaływania burz słonecznych,
  - 8) polegających na skażeniu lub zanieczyszczeniu środowiska bądź ubezpieczanych przedmiotów odpadami przemysłowymi lub zanieczyszczeniami emitowanymi do otoczenia, a także będące efektem takiego skażenia lub zanieczyszczenia,
  - 9) modyfikacji genetycznych, działania chorób zakaźnych, wirusów oraz bakterii,
  - 10) umyślnego działania lub wskutek rażącego niedbalstwa Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności; za winę umyślną lub rażące niedbalstwo Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną należy rozumieć winę umyślną lub rażące niedbalstwo:
    - a) w przedsiębiorstwach państwowych – dyrektora lub jego zastępców,
    - b) w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością i spółkach akcyjnych – członków zarządu lub prokurentów,
    - c) w spółkach komandytowych i komandytowo-akcyjnych – komplementariuszy lub prokurentów,
    - d) w spółkach jawnych – wspólników lub prokurentów,
    - e) w spółkach partnerskich – partnerów lub członków zarządu, lub prokurentów,
    - f) w spółkach cywilnych – wspólników,
    - g) w spółdzielniach, wspólnotach mieszkaniowych, fundacjach i stowarzyszeniach – członków zarządu,
  - 11) działalności zakładu górniczego oraz szkód górniczych w rozumieniu prawa górniczego i geologicznego,
  - 12) uszkodzenia, zmiany lub zniszczenia, ograniczenia zakresu funkcjonalności, dostępności lub działania jakiegokolwiek systemu lub sprzętu komputerowego, programów, danych, nośników danych służących do przechowywania danych informatycznych, mikroprocesorów, układów scalonych lub podobnych urządzeń bądź składników sprzętu komputerowego, a także będące efektem takiego uszkodzenia, zmiany lub zniszczenia, ograniczenia zakresu funkcjonalności, dostępności lub działania, jeśli wyżej wymienione zdarzenia nastąpiły w wyniku umyślnego lub przypadkowego przesłania albo przekazania (elektronicznie lub w inny sposób) programu zawierającego instrukcje lub kody logiczne działające w niszczący sposób, tj. m.in. wirusy, „robaki” komputerowe lub inne podobnie działające programy.
2. Ponadto, Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za szkody:
  - 1) spowodowane: kradzieżą zwykłą (bez oznak włamania), zaginięciem ubezpieczonego mienia,
  - 2) powstałe wskutek doświadczeń lub eksperymentów przeprowadzonych w nadzwyczajnych dla danej instalacji fotowoltaicznej warunkach,

- 3) spowodowane nieprawidłowym zlokalizowaniem modułów fotowoltaicznych na budynku lub budowli - tzn. bez uwzględnienia architektury tych obiektów i ich zabezpieczeń przeciwpożarowych,
- 4) spowodowane nieprawidłowym wykonaniem połączeń elementów instalacji fotowoltaicznej (np. połączeniu łańcuchów modułów PV do falownika) szybkozłączkami po stronie DC (prądu stałego) – tzn. wykonaniem połączeń za pomocą szybkozłączy różnego typu i różnych producentów na jednej instalacji w ramach jednego połączenia,
- 5) spowodowane nieprawidłowym prowadzeniem kabli i przewodów będących elementami instalacji fotowoltaicznej na dachach budynków i budowli, tj. gdy:
  - a) na dachach płaskich nie zastosowano metalowych kanałów kablowych – bez ostrych krawędzi,
  - b) na dachach krytych materiałem palnym (tj. innych niż dach: żelbetowy, wylewany, stalowy z rdzeniem z wełny mineralnej) nie poprowadzono przewodów i kabli minimum 10 cm nad pokryciem dachu,
  - c) na dachach skośnych przewodów i kabli nie poprowadzono pionowo,
  - d) na dachach skośnych przewodów i kabli poza modułami nie poprowadzono w dodatkowych osłonach, trwale przymocowanych do dachu,
- 6) powstałe wskutek gradu, naporu śniegu lub lodu, deszczu:
  - a) spowodowane niekonserwowaniem lub nienależytym konserwowaniem, jeżeli obowiązek ich konserwacji należał do Ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajście wypadku ubezpieczeniowego,
  - b) spowodowane niezamknięciem lub niezabezpieczeniem otworów drzwiowych, okiennych lub innych elementów budynku lub budowli, jeżeli obowiązek ich zamknięcia lub zabezpieczenia należał do Ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajście wypadku ubezpieczeniowego,
- 7) powstałe wskutek upadku obiektów (w tym drzew) spowodowanego brakiem bieżącej konserwacji lub naturalnym procesem starzenia się, jeżeli na Ubezpieczonym spoczywa obowiązek dbania o ich stan,
- 8) powstałe w wyniku osunięcia się ziemi, zapadania lub przesuwania się ziemi, które powstały na skutek działania człowieka, w tym prowadzonych robót ziemnych, remontu, budowy, osuszania gruntu lub wycinki drzew (bez względu na uzyskane pozwolenie),
- 9) spowodowanego przenikaniem wód podziemnych lub cofnięciem się cieczy z sieci wodno-kanalizacyjnej w wyniku podniesienia się wód podziemnych, z wyjątkiem sytuacji, gdy szkoda była następstwem powodzi lub deszczu o współczynniku natężenia co najmniej 4, potwierdzonym przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej (a w przypadku braku możliwości uzyskania tego potwierdzenia, na podstawie stanu faktycznego i rozmiaru szkód w miejscu ich powstania bądź w bezpośrednim sąsiedztwie),
- 10) powstałe w wyniku niewyjaśnionego zniknięcia lub których powstanie zostało ujawnione dopiero podczas przeprowadzania inwentaryzacji,
- 11) spowodowane złym stanem technicznym dachu budynku lub budowli, na których, w dniu szkody, znajdowała się ubezpieczona instalacja fotowoltaiczna, o ile miał on wpływ na zajście wypadku ubezpieczeniowego,
- 12) spowodowane przez uszkodzenie elementów istniejącej infrastruktury w czasie montażu lub remontu (np.: pokrycia dachu, izolacji, rur spustowych czy obróbek blacharskich), co miało wpływ na zajście wypadku ubezpieczeniowego,
- 13) powstałe w elementach ubezpieczonej instalacji fotowoltaicznej wskutek ich normalnego zużycia, kawitacji, korozji lub utleniania, technologicznego spadku wydajności, stopniowego pogarszania się stanu lub starzenia w trakcie użytkowania, włączając długotrwałe działanie czynników atmosferycznych, termicznych lub biologicznych,
- 14) polegające na mikrouszkodzeniach (czyli tak zwanych hot-spotach), mikropęknięciach (czyli tak zwanych ślimaczych ścieżkach) lub rozszczeniach, chyba że te mikrouszkodzenia, mikropęknięcia i rozszczenia są następstwem: gradu, huku ponaddzwiękowego, huraganu, śniegu i lodu, upadku drzew lub masztów (z zastrzeżeniem wyłączenia z pkt 7 powyżej), przepięcia, dewastacji, w wyniku których instalacja fotowoltaiczna nie działa prawidłowo,
- 15) powstałe w instalacji fotowoltaicznej, która posiadała odsłonięte połączenia wtykowe, o ile miało to wpływ na zajście wypadku ubezpieczeniowego,
- 16) które powstały w następstwie wibracji lub drgań, spowodowanych ruchem pojazdów lądowych, podziemnych lub powietrznych; to wyłączenie nie dotyczy sytuacji, gdy wibracje lub drgania powstały w następstwie huku ponaddzwiękowego,
- 17) które powstały w następstwie przemarzania instalacji fotowoltaicznej lub jej elementu,
- 18) powstałe w instalacji fotowoltaicznej, która nie posiadała odpowiednich zabezpieczeń przeciwpożarowych oraz przeciwprzepięciowych: rozłączników izolacyjnych, aparatów przeciwprzepięciowych (tzw. odgromników), jak również odpowiednio dobranych bezpieczników topikowych, o ile miało to wpływ na zajście wypadku ubezpieczeniowego,
- 19) wyrządzone przez wodę z nieoczyszczonych odpływów, rynien, rur spustowych,
- 20) których efektem jest jedynie zmiana zaprojektowanego kąta nachylenia paneli fotowoltaicznych i obniżenia efektywności instalacji fotowoltaicznej,
- 21) spowodowane wadami lub usterkami istniejącymi przed zawarciem umowy ubezpieczenia lub w chwili jej zawierania, o których Ubezpieczający / Ubezpieczony, lub osoby, za które ponosi odpowiedzialność, wiedziały lub przy zachowaniu należytej staranności mogły się dowiedzieć, niezależnie od faktu czy Towarzystwo było o nich powiadomione,
- 22) powstałe w ubezpieczonej instalacji fotowoltaicznej, jeżeli po wystąpieniu poprzedniej szkody jest ona nadal eksploatowana bez przeprowadzenia naprawy (przywrócenia do stanu sprzed szkody), chyba że brak naprawy nie miał wpływu na powstanie lub wysokość szkody,
- 23) za które, na podstawie obowiązujących przepisów prawa, odpowiedzialne są osoby trzecie: dostawcy, producenci, sprzedawcy, zakłady naprawcze lub serwisanci, spedytorzy, przewoźnicy lub inni usługodawcy bądź podwykonawcy,
- 24) powstałe w czasie naprawy, remontu, modernizacji, konserwacji, dokonywanych przez zewnętrzne służby techniczne, zakłady naprawcze lub serwisujące,

- 25) powstałe w wyniku nieuczciwości osób za które Ubezpieczający ponosi odpowiedzialność, a także w wyniku usiłowania lub dokonania oszustwa, wyłudzenia lub wymuszenia rozbójniczego,
  - 26) w postaci: utraconych korzyści, utratę wartości rynkowej, utratę rynku, utratę przychodu, utratę dochodu, utratę zysku, zwiększone koszty działalności, powstałe w wyniku szkody, straty powstałe wskutek opóźnienia lub niewypełnienia zobowiązań, utratę kontraktów, rabatów, licencji, kary umowne, kary pieniężne, grzywny sądowe i administracyjne, podatki, należności publiczno-prawne, opłaty manipulacyjne, odszkodowania o charakterze karnym, koszty procesów, koszty administracyjne, koszty najmu bądź użycia przedmiotów zastępczych oraz za szkody pośrednie,
  - 27) o charakterze estetycznym (m.in. takie jak wgniecenia zadrapania, zabarwienia, odbarwienia, odkształcenia, deformacje, obtarcia, wyszczerbienia, odspojenia, rozdarcia, zanieczyszczenia inne niż powstałe w następstwie działania zwierząt [w tym ptaków], pomalowanie powierzchni, graffiti) - które nie wpływają na prawidłowe funkcjonowanie ubezpieczonej instalacji fotowoltaicznej,
  - 28) szkody w elementach elektronicznych będących częścią ubezpieczonej instalacji fotowoltaicznej, które powstały bez jakiegokolwiek działania z zewnątrz; jednakże szkody powstałe w ich wyniku w innych elementach są objęte ochroną ubezpieczeniową,
  - 29) spowodowane nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów o ochronie przeciwpożarowej, o normalizacji, certyfikacji, budowie i eksploatacji urządzeń technicznych, o utrzymywaniu dozoru technicznego nad tymi urządzeniami oraz przepisów prawa budowlanego, a także niestosowania się do decyzji i zaleceń wydanych w tych sprawach przez właściwe władze oraz nieprzestrzegania wszelkich wymogów zawartych w umowie ubezpieczenia, w tym zaleceń Towarzystwa w zakresie ochrony mienia przed szkodą, o ile Ubezpieczony (o ile jest właścicielem mienia), zobowiązany był do ich przestrzegania.
3. Dodatkowo Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za:
- 1) części i materiały ubezpieczonej instalacji fotowoltaicznej podlegające okresowej wymianie w ramach konserwacji zgodnie z instrukcją techniczną urządzenia i zaleceniami producenta,
  - 2) jakiegokolwiek koszty powstałe w związku z prowadzeniem okresowych badań eksploatacyjnych, przeglądami lub naprawami konserwacyjnymi wynikającymi z zawartych umów serwisowych.

■ §8 SUMA I SYSTEM UBEZPIECZENIA ORAZ LIMITY ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. Sumę ubezpieczenia ustala zawsze Ubezpieczający, zgodnie z wartością mienia zgłaszanego do ubezpieczenia i z zasadami określonymi w niniejszym paragrafie.
2. Suma ubezpieczenia przedmiotu wskazanego w umowie ubezpieczenia lub uzgodniony w umowie ubezpieczenia limit odpowiedzialności stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa, z zastrzeżeniem ust. 3 - 11.
3. Wprowadzone w umowie ubezpieczenia limity odpowiedzialności Towarzystwa ustalone są zawsze w granicach sumy ubezpieczenia i nie powodują jej zwiększenia.
4. Sumę ubezpieczenia ustala się:
  - 1) bez uwzględnienia kwoty podatku od towarów i usług (VAT) – w przypadku Ubezpieczających będących płatnikami podatku VAT,
  - 2) z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług (VAT) – w przypadku Ubezpieczających nie będących płatnikami podatku VAT.
5. Suma ubezpieczenia dla instalacji fotowoltaicznej odpowiada jej wartości ustalonej na dzień zgłoszenia do ubezpieczenia i określana jest przez Ubezpieczającego na podstawie jednego z rodzajów wartości, zdefiniowanych w § 3 pkt 36) - 38) niniejszych OWU:
  - 1) w przypadku instalacji fotowoltaicznej, która w dniu zawierania umowy ubezpieczenia ma nie więcej niż 10 lat od roku produkcji:
    - a) odtworzeniowej (nowej),
    - b) księgowej brutto, lub
  - 2) w przypadku instalacji fotowoltaicznej, która w dniu zawierania umowy ubezpieczenia ma więcej niż 10 lat od roku produkcji – rzeczywistej.
6. Sumy ubezpieczenia i limity odpowiedzialności ustala się w następujących systemach ubezpieczenia:
  - 1) na sumy stałe – suma ubezpieczenia jest określana dla instalacji fotowoltaicznej,
  - 2) na pierwsze ryzyko – limity odpowiedzialności ponad sumę ubezpieczenia na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia są określone dla niżej wymienionych rodzajów zdarzeń i kosztów i wynoszą odpowiednio:
    - a) udokumentowane koszty odzyskania danych systemu operacyjnego, niezbędnych do utrzymania funkcji roboczych ubezpieczonej instalacji fotowoltaicznej, o których mowa w § 6 ust. 7 pkt 1) powyżej: 50 000 zł,
    - b) udokumentowane koszty uprzątnięcia pozostałości po szkodzie, o których mowa w § 6 ust. 7 pkt 2) powyżej, oraz kosztów odkażania i utylizacji gleby, o których mowa w § 6 ust. 7 pkt 3) powyżej: do 20% sumy ubezpieczenia i nie więcej niż 50 000 zł,
    - c) dla kosztów przeniesienia i zabezpieczenia mienia, o których mowa w § 6 ust. 7 pkt 4) powyżej: do 20% sumy ubezpieczenia i nie więcej niż 50 000 zł,
    - d) dla kosztów frachtu lotniczego, o których mowa w § 6 ust. 7 pkt 5) powyżej: do 20% sumy ubezpieczenia i nie więcej niż 50 000 zł,
    - e) dla kosztów robót pomocniczych, o których mowa w § 6 ust. 7 pkt 6) powyżej: do 20% sumy ubezpieczenia i nie więcej niż 50 000 zł.
7. Ubezpieczający ustala sumę ubezpieczenia dla ubezpieczonej instalacji fotowoltaicznej, zgodnie z kryterium wieku określonym w ust. 5 powyżej, według:
  - 1) wartości rzeczywistej lub
  - 2) wartości odtworzeniowej, lub
  - 3) wartości księgowej brutto
 zgodnie z wykazem załączonym do umowy ubezpieczenia, z zastrzeżeniem ust. 8 poniżej.
8. Suma ubezpieczenia ustalana jest odrębnie dla każdej pozycji wykazu, o którym mowa w § 17 ust. 3 pkt 9) niniejszych OWU.

9. W przypadku wskazania przez Ubezpieczającego kilku miejsc ubezpieczenia, Ubezpieczający obowiązany jest dołączyć do wniosku o ubezpieczenie wykaz tych miejsc, podając odrębnie dla każdego z nich wykaz instalacji fotowoltaicznych wraz z sumami ubezpieczenia.
10. Suma ubezpieczenia instalacji fotowoltaicznej dotkniętej szkodą nie ulega pomniejszeniu o wartość wypłaconego odszkodowania.
11. Wprowadzony w umowie ubezpieczenia limit odpowiedzialności ulega pomniejszeniu o kwotę odszkodowania należnego z tytułu ubezpieczenia. Ubezpieczający może uzupełnić wysokość limitu odpowiedzialności opłacając składkę uzupełniającą.

■ §9 USTALENIE ROZMIARU SZKODY I WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

1. Rozmiar szkody określa się na podstawie cen z dnia ustalenia odszkodowania w następujący sposób:
  - 1) jeżeli instalacja fotowoltaiczna nadaje się do naprawy (szkoda częściowa) – według kosztów zakupu materiału i kosztów robocizny niezbędnej w celu naprawienia uszkodzonej instalacji fotowoltaicznej, z uwzględnieniem kosztów transportu, demontażu i montażu ponownego oraz opłat celnych i innych zobowiązań wobec Skarbu Państwa, z wyłączeniem kosztów transportu ekspresowego i lotniczego,
  - 2) w przypadku wymiany instalacji fotowoltaicznej (szkoda całkowita) – według kosztów zakupu identycznej, fabrycznie nowej instalacji fotowoltaicznej lub instalacji fotowoltaicznej analogicznego rodzaju i jakości, z uwzględnieniem kosztów transportu, demontażu i montażu ponownego oraz opłat celnych i innych zobowiązań wobec Skarbu Państwa, z wyłączeniem kosztów transportu ekspresowego i lotniczego,
  - 3) jeżeli Ubezpieczający nie będzie naprawiał lub wymieniał instalacji fotowoltaicznej – według wartości rzeczywistej bezpośrednio przed wystąpieniem szkody.
2. Do ustalonego rozmiaru szkody, obliczonego zgodnie z ust. 1 powyżej, dolicza się, w granicach sum ubezpieczenia lub uzgodnionych między Stronami ustalonych limitów odpowiedzialności określonych w umowie ubezpieczenia, udokumentowane i uzasadnione koszty:
  - 1) zastosowania wszelkich dostępnych środków w celu zmniejszenia szkody objętej zakresem ubezpieczenia oraz zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego ubezpieczonego mienia przed taką szkodą, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne,
  - 2) uprzątnięcia i usunięcia pozostałości po szkodzie w ubezpieczonym mieniu, łącznie z kosztami demontażu części niezdatnych do użytku w granicach 10% rozmiaru szkody objętej zakresem ubezpieczenia.
3. Przy ustalaniu wysokości szkody obowiązują następujące zasady dotyczące naprawy uszkodzonego ubezpieczonego mienia:
  - 1) rachunek kosztów naprawy przedłożony przez Ubezpieczonego podlega weryfikacji przez Towarzystwo,
  - 2) jeżeli naprawa jest wykonywana we własnym zakresie przez Ubezpieczonego, Towarzystwo zwraca koszt materiałów i robocizny poniesiony w celu naprawy oraz pozostałe koszty związane z naprawą; koszt takiej naprawy nie powinien być wyższy od średniego kosztu naprawy, jaki byłby poniesiony w przypadku naprawy dokonywanej przez firmę zewnętrzną (zakład naprawczy),
  - 3) jeżeli naprawa wykonywana jest przez firmę zewnętrzną (zakład naprawczy) i koszt takiej naprawy w istotny sposób różni się od średnich cen rynkowych stosowanych na rynku usług oferowanych przez inne firmy zewnętrzne (zakłady naprawcze), Towarzystwo może przedstawić przez firmę zewnętrzną (zakład naprawczy) rachunki kosztów naprawy odpowiednio zweryfikować do tych średnich cen rynkowych.
4. Rozmiar szkody zmniejsza się o wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki, odbudowy lub sprzedaży.
5. Przy ustalaniu rozmiaru szkody nie uwzględnia się:
  - 1) wartości naukowej, kolekcjonerskiej, zabytkowej, artystycznej, sentymentalnej lub pamiątkowej,
  - 2) kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą,
  - 3) podatku od towarów i usług (VAT) podlegającego odliczeniu zgodnie z obowiązującymi przepisami, chyba że suma ubezpieczenia została ustalona w wysokości obejmującej podatek pod towarów i usług,
  - 4) kosztów konserwacji, napraw, remontów, modernizacji, innowacji i ulepszeń,
  - 5) kosztów poniesionych na usunięcie zanieczyszczeń gleby, wody i powietrza oraz rekultywację gruntów,
  - 6) kosztów napraw prowizorycznych, jeżeli nie są częścią końcowych czynności naprawczych i zwiększają całkowitą wartość kosztów remontu, naprawy lub wymiany.
6. Jeżeli wartość instalacji fotowoltaicznej wzrosła w wyniku: naprawy, remontu, innowacji lub ulepszenia, Towarzystwo zastrzega sobie prawo zmniejszenia odszkodowania o kwotę wyrażającą wzrost wartości.
7. W razie niedoubezpieczenia stosuje się zasadę proporcji zgodnie z następującymi postanowieniami:
  - 1) weryfikacji podlegają poszczególne pozycje wykazu elementów instalacji fotowoltaicznej zgłoszonych do ubezpieczenia,
  - 2) zasady proporcji nie stosuje się w przypadku, gdy niedoubezpieczenie nie przekracza 10% sumy ubezpieczenia lub gdy wysokość szkody jest nie wyższa, niż 10% sumy ubezpieczenia mienia dotkniętego szkodą.
8. Jeżeli ten sam przedmiot ubezpieczenia w tym samym czasie jest ubezpieczony od tego samego ryzyka u dwóch lub więcej ubezpieczycieli na sumy, które łącznie przewyższają jego wartość ubezpieczeniową, Ubezpieczający nie może żądać świadczenia przekraczającego wysokość szkody. Między ubezpieczycielami każdy z nich odpowiada w takim stosunku, w jakim przyjęta przez niego suma ubezpieczenia pozostaje do łącznych sum wynikających z podwójnego lub wielokrotnego ubezpieczenia.
9. Jeżeli w którejkolwiek z umów ubezpieczenia, o jakich mowa w ust. 8 powyżej, uzgodniono, że suma wypłacona przez ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia może być wyższa od poniesionej szkody, zapłaty świadczenia w części przekraczającej wysokość szkody Ubezpieczający może żądać tylko od tego ubezpieczyciela. W takim przypadku dla określenia odpowiedzialności między ubezpieczycielami należy przyjąć, że w ubezpieczeniu, o którym mowa w niniejszym paragrafie, suma ubezpieczenia równa jest wartości ubezpieczonego mienia.

10. Od wartości ustalonego odszkodowania potrąca się franszyzę redukcyjną w wysokości co najmniej 10 000 zł, chyba że w umowie ubezpieczenia umówiono się inaczej. W przypadku szkody w więcej niż jednej ubezpieczonej instalacji fotowoltaicznej, na skutek tego samego zdarzenia, zastosowana zostanie kwota najwyższej franszyzy redukcyjnej spośród określonych dla wszystkich ubezpieczonych instalacji fotowoltaicznych, które uległy uszkodzeniu wskutek tego zdarzenia.
11. W przypadku określenia sumy ubezpieczenia w walucie obcej odszkodowanie i sumę ubezpieczenia przelicza się na złote według średniego kursu ogłoszonego przez Prezesa NBP z dnia zawarcia umowy ubezpieczenia.
12. Towarzystwo zastrzega sobie prawo weryfikacji wszelkich dokumentów składanych przez Ubezpieczającego / Ubezpieczonego i dotyczących zaistniałego wypadku ubezpieczeniowego.
13. W uzasadnionych przypadkach Ubezpieczający i Towarzystwo mogą uzgodnić lub każda ze Stron może powołać rzeczoznawców w celu ustalenia okoliczności powstania szkody lub jej wysokości. Ekspertyzy rzeczoznawców powinny zawierać co najmniej:
  - 1) ustalenie przyczyn szkody,
  - 2) wykaz mienia będącego przedmiotem szkody,
  - 3) ustalenie kosztów naprawy lub nabycia takiego samego mienia.
14. W razie rozbieżności w opiniach rzeczoznawców, Strony mogą powołać rzeczoznawcę opiniującego, który na podstawie przedłożonych do wglądu ekspertyz i własnej oceny stanu faktycznego wydaje wiążącą opinię. Każda ze Stron ponosi koszty rzeczoznawcy, którego powołała. Koszty rzeczoznawcy opiniującego ponoszą obie Strony po połowie. Postępowanie rzeczoznawców nie zwalnia Ubezpieczającego z dopełnienia obowiązków wynikających z § 23.

DZIAŁ II – UBEZPIECZENIE OD FINANSOWYCH SKUTKÓW PRZERWY ALBO ZAKŁÓCENIA FUNKCJONOWANIA UBEZPIECZONEJ INSTALACJI FOTOWOLTAICZNEJ W NASTĘPSTWIE JEJ USZKODZENIA

■ §10 PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

1. Stosownie do wniosku Ubezpieczającego, przedmiotem ubezpieczenia może być wyszczególniony w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia szacowany przychód, który Ubezpieczony osiągnąłby z tytułu sprzedaży energii elektrycznej wytworzonej przez instalację fotowoltaiczną ubezpieczoną od zniszczenia, uszkodzenia lub utraty zgodnie z postanowieniami Działu I, gdyby funkcjonowanie wskazanej wyżej instalacji fotowoltaicznej nie zostało przerwane albo zakłócone na skutek szkody.
2. Ochrona ubezpieczeniowa w ramach ubezpieczenia od finansowych skutków przerwy albo zakłócenia funkcjonowania ubezpieczonej instalacji fotowoltaicznej w następstwie jej uszkodzenia (Dział II OWU) jest udzielana pod warunkiem świadczenia ochrony ubezpieczeniowej w ramach ubezpieczenia instalacji fotowoltaicznej od uszkodzeń (Dział I OWU).

■ §11 ZAKRES UBEZPIECZENIA

1. Ochroną ubezpieczeniową jest objęte nieosiągnięcie szacowanego przychodu, powstałe wskutek przerwy albo zakłócenia produkcji energii elektrycznej w okresie odszkodowawczym, jednak nie dłużej niż przez ustalony w umowie ubezpieczenia maksymalny okres odszkodowawczy, z powodu uszkodzenia, zniszczenia lub utraty ubezpieczonej instalacji fotowoltaicznej, w tym uszkodzenia z powodu zdarzeń, za które ponosi odpowiedzialność dostawca (producent lub sprzedawca), wykonawca lub podmiot serwisujący.
2. Towarzystwo nie odpowiada za nieosiągnięcie szacowanego przychodu związane z przeglądem, konserwacją, pracami remontowymi niezwiązanymi ze szkodą objętą ochroną zgodnie z postanowieniami Działu I, ze zmianami lub ulepszeniami zaplanowanymi przed wystąpieniem szkody, ani też za nieosiągnięcie szacowanego przychodu, które wystąpiło bez uszkodzenia mienia.
3. W razie:
  - 1) podjęcia przez Ubezpieczonego decyzji o nieodtworzeniu utraconych przedmiotów objętych ubezpieczeniem i zaniechaniu podjęcia przerwanej albo zakłóconej działalności,
  - 2) uprawomocnienia się decyzji organów władzy lub jakichkolwiek instytucji władnych wydać taką decyzję, która uniemożliwiłaby wznowienie działalności prowadzonej przez Ubezpieczonego,Towarzystwo jest wolne od odpowiedzialności za straty obejmowane ochroną w ramach Działu II OWU, począwszy od dnia zajścia wspomnianych wyżej zdarzeń.

■ §12 WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności z przyczyn bądź okoliczności wymienionych w § 7 powyżej.
2. Ponadto, Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za:
  - 1) stratę spowodowaną przerwą albo zakłóceniem funkcjonowania ubezpieczonej instalacji fotowoltaicznej, jeżeli przerwa albo zakłócenie funkcjonowania jest wynikiem szkody, za którą Towarzystwo nie odpowiada zgodnie z postanowieniami Działu I OWU, przy czym nie uwzględnia się rozszerzenia zakresu odpowiedzialności Towarzystwa na podstawie klauzuli bądź klauzul dodatkowych do ubezpieczenia instalacji fotowoltaicznych, wskazanych w załączniku do OWU; niniejsze wyłączenie nie dotyczy sytuacji, w których Towarzystwo nie wypłaca odszkodowania za szkodę w mieniu w wyniku zastosowania franszyzy redukcyjnej określonej dla Działu I OWU.
  - 2) wszelkiego rodzaju należności, w tym kary pieniężne, grzywny lub odszkodowania, do których wypłaty Ubezpieczający będzie obowiązany w przypadku niewykonania bądź nienależytego wykonania zobowiązań wskutek szkody,

- 3) koszty, straty i zyski, które pochodzą z operacji giełdowych i innych inwestycji kapitałowych,
  - 4) podatek akcyzowy, opłaty celne i opłaty skarbowe,
  - 5) składki ubezpieczeniowe i inne opłaty zależne od produkcji energii elektrycznej,
  - 6) amortyzację środków trwałych lub ich części, jeśli uległy one zniszczeniu w wyniku szkody.
3. Odpowiedzialność Towarzystwa jest również wyłączona gdy:
- 1) prawomocna decyzja właściwych władz lub organów uniemożliwia lub opóźnia odbudowę zniszczonej lub uszkodzonej instalacji fotowoltaicznej, przy czym Towarzystwo ponosi odpowiedzialność w okresie do uprawomocnienia się decyzji, przy czym brak odpowiedzialności Towarzystwa dotyczy wyłącznie utraty zysku zaistniałej w okresie wydłużenia procesu odbudowy lub naprawy,
  - 2) proces odbudowy lub naprawy zniszczonych lub uszkodzonego mienia jest wydłużony:
    - a) wskutek decyzji innych niż decyzje administracyjne, w tym decyzji samego Ubezpieczonego lub któregośkolwiek z podmiotów prowadzących proces odtwarzania mienia,
    - b) wskutek wszelkich innych okoliczności związanych z wystąpieniem pandemii lub epidemii jakichkolwiek chorób zakaźnych, zatrucia żywności lub jakiegokolwiek innego pogorszenia stanu zdrowia Ubezpieczonego lub osoby zaangażowanej w proces odtwarzania mienia, przy czym brak odpowiedzialności Towarzystwa dotyczy wyłącznie utraty zysku zaistniałej w okresie wydłużenia procesu odbudowy lub naprawy,
  - 3) Ubezpieczony nie jest w stanie odtworzyć lub wymienić zniszczonego, uszkodzonego lub utraconego mienia albo odtworzyć danych z systemu operacyjnego wskutek braku środków finansowych,
  - 4) zniszczone, uszkodzone lub utracone mienie lub dane z systemu operacyjnego podlegają zmianom, ulepszeniom lub remontowi przy okazji odtwarzania albo wymiany lub gdy w trakcie odtwarzania, konserwacji albo remontu wykonuje się prace zaplanowane przed wystąpieniem szkody albo które byłyby konieczne bez względu na wystąpienie szkody – w takim stopniu, w jakim czynności te wydłużają okres ponoszenia straty,
  - 5) w razie szkody całkowitej ubezpieczone mienie nie zostało odtworzone.

■ §13 SUMA UBEZPIECZENIA

1. Suma ubezpieczenia jest ustalana przez Ubezpieczającego w systemie ubezpieczenia na sumy stałe i stanowi równowartość ceny energii elektrycznej wyprodukowanej przez instalację fotowoltaiczną, którą Ubezpieczony otrzymałby w okresie odszkodowawczym, gdyby szkoda nie zaistniała.
2. Suma ubezpieczenia wskazana w umowie ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa.
3. W razie zmiany wysokości wskaźnika ceny skupu energii w trakcie trwania okresu ubezpieczenia, Towarzystwo zweryfikuje odpowiednio sumę ubezpieczenia oraz składkę, pod warunkiem i od dnia zgłoszenia tego faktu przez Ubezpieczającego do Towarzystwa.

■ §14 MAKSYMALNY OKRES ODSZKODOWAWCZY I CZAS TRWANIA OCHRONY UBEZPIECZENIOWEJ

1. Maksymalny okres odszkodowawczy jest ustalany przez Ubezpieczającego i wskazany w umowie ubezpieczenia.
2. Jeżeli nie uzgodniono inaczej, maksymalny okres odszkodowawczy wynosi 6 miesięcy.

■ §15 USTALENIE WYSOKOŚCI STRATY

1. Wysokość straty wylicza się na podstawie projektowych prognoz wydajności instalacji fotowoltaicznej z uwzględnieniem ilości dni wyłączenia instalacji fotowoltaicznej z eksploatacji w danym okresie roku w następstwie jej utraty, zniszczenia lub uszkodzenia oraz cen skupu energii w okresie powstałej przerwy. W przypadku braku dostępności projektowanej wydajności instalacji, ustalenie wysokości straty dokonane zostanie na podstawie innych dostępnych danych pozwalających na określenie wysokości rzeczywistej straty w produkcji energii.
2. W razie częściowego uszkodzenia instalacji fotowoltaicznej, wyliczenie wysokości straty jest oparte proporcjonalnie na wartości energii wyprodukowanej w okresie wyłączenia z eksploatacji przez porównywalne, niedotknięte uszkodzeniem panele fotowoltaiczne tej samej instalacji fotowoltaicznej lub na podstawie danych o produkcji innej, posiadającej porównywalne parametry i znajdującej się w bezpośrednim sąsiedztwie instalacji.
3. Wysokość straty oblicza się od momentu, w którym Ubezpieczony, zgodnie z zasadami dobrej praktyki inżynierskiej, mógł najwcześniej stwierdzić uszkodzenie mienia zaistniałe w okresie ubezpieczenia, a najpóźniej od zaistnienia faktycznej przerwy albo zakłócenia funkcjonowania ubezpieczonej instalacji fotowoltaicznej.
4. Dla ustalenia, czy strata wystąpiła, należy wziąć pod uwagę wszystkie okoliczności, które wpłynęłyby niekorzystnie lub pozytywnie na eksploatację ubezpieczonego mienia w okresie odpowiadającym przerwie albo zakłóceniu funkcjonowania instalacji fotowoltaicznej.

■ §16 USTALENIE WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

1. Wartość straty ustalonej zgodnie z postanowieniami § 15 pomniejsza się o kwotę obliczoną przez pomnożenie dziennej wartości nieosiągniętego szacowanego przychodu w okresie odszkodowawczym przez liczbę dni stanowiących franszyzę czasową.
2. Franszyza czasowa odpowiada tej części nieosiągniętego szacowanego przychodu, której stosunek do całkowitej wysokości straty jest taki sam, jak stosunek franszyzy czasowej do łącznego okresu przerwy albo zakłócenia funkcjonowania ubezpieczonej instalacji fotowoltaicznej, przy czym niniejsza kalkulacja uwzględni tylko takie okresy, w jakich instalacja fotowoltaiczna działałaby, gdyby zdarzenie nie zaistniało.
3. Dni przerwy lub zakłócenia funkcjonowania ubezpieczonej instalacji fotowoltaicznej sumuje się do pełnego okresu.
4. W razie wystąpienia kilku strat oraz istnienia związku przyczynowego między nimi, franszyzę czasową stosuje się tylko raz.

5. W razie niedoubezpieczenia stosuje się zasadę proporcji, uwzględniając okres odszkodowawczy, dla którego wyliczono sumę ubezpieczenia. Zwracane koszty minimalizacji skutków szkody zostaną zmniejszone w takiej samej proporcji.
6. Postanowienia § 9 ust. 10 stosuje się odpowiednio.
7. Odszkodowanie nie może być źródłem wzbogacenia. Korzyści ekonomiczne wynikłe z przerwy albo zakłócenia funkcjonowania w okresie 6 miesięcy od wygaśnięcia okresu odszkodowawczego zostaną uwzględnione przy ustalaniu wysokości odszkodowania.

POSTANOWIENIA WSPÓLNE

■ §17 SPOSÓB ZAWARCIA UMOWY UBEZPIECZENIA

1. Z zachowaniem postanowień ust. 2 poniżej, umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie wniosku ubezpieczeniowego, sporządzonego w formie pisemnej lub formie dokumentowej zgodnie z ust. 2.
2. Strony umowy ubezpieczenia dopuszczają możliwość zawarcia umowy na podstawie wniosku ubezpieczeniowego przesyłanego drugiej stronie pocztą elektroniczną. W takim przypadku termin „doręczenie”, o którym jest mowa w ust. 5 poniżej, oznacza skuteczne przesłanie pliku drugiej stronie umowy ubezpieczenia.
3. Wniosek powinien zawierać co najmniej:
  - 1) nazwę i adres Ubezpieczającego,
  - 2) nazwę i adres Ubezpieczonego,
  - 3) rodzaj prowadzonej działalności,
  - 4) NIP, Regon oraz numer PKD,
  - 5) miejsce lub miejsca ubezpieczenia,
  - 6) miejsca posadowienia instalacji fotowoltaicznej,
  - 7) lokalizację falownika,
  - 8) okres ubezpieczenia,
  - 9) wykaz elementów składowych instalacji fotowoltaicznej w podziale na: moduły fotowoltaiczne, falowniki, konstrukcję mocującą, pozostałe elementy instalacji fotowoltaicznej: okablowanie, akcesoria łączeniowe, licznik, optymalizator - wraz z ich:
    - a) danymi identyfikacyjnymi (nazwą producenta, rokiem produkcji, typem, liczbą),
    - b) numerem fabrycznym lub innymi danymi jednoznacznie identyfikującymi: moduły fotowoltaiczne, falowniki, konstrukcje mocujące, magazyny energii, liczniki energii, optymalizatory mocy),
    - c) rodzajem wartości ubezpieczenia,
    - d) sumą ubezpieczenia określoną odrębnie dla modułów fotowoltaicznych, falowników, konstrukcji mocującej, magazynu energii, pozostałych elementów instalacji fotowoltaicznej (w tym: okablowanie, akcesoria łączeniowe, licznik, optymalizator, pozostałe), zgodnie z § 8 powyżej,
  - 10) wartość instalacji (suma ubezpieczenia dla Działu I),
  - 11) datę oddania do eksploatacji instalacji fotowoltaicznej,
  - 12) nominalną szczytową moc instalacji fotowoltaicznej w kWp (dotyczy ubezpieczenia Działu II),
  - 13) oczekiwaną wartość rocznej produkcji energii w kWh (dotyczy ubezpieczenia Działu II),
  - 14) wnioskowane klauzule dodatkowe,
  - 15) liczbę, rodzaj oraz wielkość szkód w instalacji fotowoltaicznej w okresie ostatnich 3 lat, z rozbiciem na poszczególne lata – niezależnie od tego, czy była udzielona ochrona ubezpieczeniowa.
4. Jeżeli wniosek nie zawiera wszystkich danych określonych w ust. 3, albo został sporządzony wadliwie lub niezgodnie z niniejszymi warunkami, Ubezpieczający powinien, na wezwanie Towarzystwa, odpowiednio go uzupełnić lub sporządzić nowy wniosek w terminie 14 dni od daty otrzymania wezwania Towarzystwa.
5. Jeżeli w odpowiedzi na złożony wniosek ubezpieczeniowy Towarzystwo doręcza Ubezpieczającemu dokument ubezpieczenia zawierający postanowienia, które odbiegają na niekorzyść Ubezpieczającego od treści złożonego przez niego wniosku, Towarzystwo zobowiązane jest zwrócić Ubezpieczającemu na to uwagę na piśmie przy doręczeniu tego dokumentu, wyznaczając mu co najmniej 7-dniowy termin do zgłoszenia sprzeciwu. W razie niewykonania tego obowiązku zmiany dokonane na niekorzyść Ubezpieczającego nie są skuteczne, a umowa ubezpieczenia jest zawarta zgodnie z warunkami określonymi we wniosku. W przypadku braku sprzeciwu umowa ubezpieczenia dochodzi do skutku zgodnie z treścią dokumentu ubezpieczenia następnego dnia po upływie terminu wyznaczonego do złożenia sprzeciwu.
6. Do zawarcia umowy ubezpieczenia dochodzi z chwilą akceptacji przez Towarzystwo wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia, chyba że Strony umówią się inaczej. Na dowód zawarcia umowy ubezpieczenia Towarzystwo wystawi dokument ubezpieczenia.
7. W celu ustalenia wysokości odszkodowania Ubezpieczający przed zawarciem ubezpieczenia w Dziale II, najpóźniej przed podłączeniem instalacji fotowoltaicznej do sieci energetycznej, zobowiązany jest do zapewnienia na własny koszt możliwości podłączenia instalacji fotowoltaicznej do systemu monitorowania wielkości produkcji energii elektrycznej.
8. Towarzystwo może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od uzyskania dodatkowych informacji związanych z umową ubezpieczenia.

■ §18 SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

1. Składkę ubezpieczeniową oblicza się na podstawie taryfy obowiązującej w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia po dokonaniu oceny ryzyka.
2. Składkę oblicza się za czas trwania odpowiedzialności Towarzystwa.
3. Kalkulując wysokość składki ubezpieczeniowej, uwzględnia się:
  - 1) rodzaj prowadzonej działalności,
  - 2) producenta, typ, liczbę i moc elementów instalacji fotowoltaicznej przyjmowanej do ubezpieczenia takich jak moduły fotowoltaiczne i falowniki,
  - 3) miejsce ubezpieczenia,
  - 4) zakres ochrony ubezpieczeniowej,
  - 5) przedmiot ubezpieczenia, a w ramach Działu II – czas trwania maksymalnego okresu odszkodowawczego,
  - 6) wysokość sumy ubezpieczenia oraz poszczególnych limitów odpowiedzialności,
  - 7) okres ubezpieczenia,
  - 8) ryzyko powodzi,
  - 9) okoliczności wpływające na niższą lub wyższą składkę, wskazane w ust. 4-5,
4. Towarzystwo może udzielić zniżek składki ze względu na:
  - 1) wysokość franszyzy redukcyjnej,
  - 2) bezszkodowy przebieg ubezpieczenia,
  - 3) krótszy niż 12-miesięczny okres ubezpieczenia.
  - 4) wprowadzenie konsumpcji sumy ubezpieczenia.
5. Towarzystwo może podwyższyć składkę ze względu na:
  - 1) wysokość franszyzy redukcyjnej,
  - 2) rozłożenie płatności składki na raty,
  - 3) rozszerzenie zakresu ubezpieczenia o dodatkowe ryzyka i/lub klauzule dodatkowe.
6. W przypadku rozszerzenia zakresu ubezpieczenia o dodatkowe ryzyka i/lub klauzule dodatkowe Towarzystwo nalicza dodatkową składkę.
7. Towarzystwo może w przypadkach uzasadnionych rodzajem ubezpieczonego mienia, środkami jego zabezpieczenia, zgłoszonymi szkodami lub innymi ważnymi czynnikami mającymi wpływ na ocenę ryzyka, wyznaczyć składkę ubezpieczeniową uwzględniając powyższe czynniki.
8. W przypadku określenia sumy ubezpieczenia w walucie obcej wartość składki określonej w walucie obcej przelicza się na złote według średniego kursu ogłoszonego przez Prezesa NBP z dnia zawarcia umowy ubezpieczenia.
9. Składka jest płatna jednorazowo w terminie określonym w umowie ubezpieczenia, jednakże na wniosek Ubezpieczającego składka może być rozłożona na raty. Terminy płatności kolejnych rat i ich wysokość określa się w umowie ubezpieczenia.
10. Rozliczenia składki dokonywane będą zgodnie z zasadą pro rata temporis, to znaczy Towarzystwu należna jest składka w takiej proporcji, w jakiej liczba dni udzielanej ochrony ubezpieczeniowej pozostaje do okresu ubezpieczenia wskazanego w umowie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem postanowień §19.
11. Składkę bądź jej poszczególne raty opłaca się przelewem na rachunek bankowy Towarzystwa.
12. Za dzień zapłaty składki uważa się dzień dokonania zlecenia przelewu lub złożenia polecenia zapłaty w banku lub w urzędzie pocztowym na właściwy rachunek Towarzystwa, pod warunkiem że na rachunku Ubezpieczającego znajdowała się wystarczająca ilość środków pozwalająca na zrealizowanie zlecenia; w odmiennym przypadku za dzień zapłaty uznaje się dzień wpływu pełnej kwoty składki lub raty składki na rachunek Towarzystwa.
13. Jeżeli Ubezpieczający uzyskał zniżkę składki na podstawie danych niezgodnych ze stanem rzeczywistym, Towarzystwu przysługuje prawo żądania dopłaty składki w wysokości odpowiadającej udzielonej zniżce wraz z odsetkami ustawowymi.
14. W przypadku ustania ochrony ubezpieczeniowej przed zakończeniem okresu ubezpieczenia, Towarzystwo na wniosek Ubezpieczającego, dokona zwrotu części składki ubezpieczeniowej przypadającej za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.
15. Obowiązek zapłaty składki obciąża Ubezpieczającego.

■ §19 OKRES UBEZPIECZENIA I CZAS TRWANIA ODPOWIEDZIALNOŚCI TOWARZYSTWA

1. Okres ubezpieczenia wskazany jest w umowie ubezpieczenia.
2. Za początek okresu ubezpieczenia uważa się datę uzgodnioną przez Strony umowy.
3. Okres ubezpieczenia trwa jeden rok, chyba że umowę ubezpieczenia zawarto na okres krótszy (ubezpieczenie krótkoterminowe).
4. Odpowiedzialność Towarzystwa rozpoczyna się od dnia i godziny wskazanej w umowie ubezpieczenia jako początek okresu ubezpieczenia, pod warunkiem że składka lub jej pierwsza rata zostanie zapłacona w terminie wskazanym w umowie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem postanowień ust. 5 i ust. 6 poniżej.
5. Jeżeli Towarzystwo ponosi odpowiedzialność przed zaplaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie zostanie zapłacona w terminie, Towarzystwo może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres przez który ponosił odpowiedzialność. W razie braku wypowiedzenia umowa ubezpieczenia wygasa z końcem okresu, na który przypadła niezapłacona składka lub rata składki.
6. W przypadku niezapłacenia kolejnej raty składki w podanej przez Towarzystwo wysokości i terminie, powoduje ustanie odpowiedzialności Towarzystwa tylko wtedy gdy po upływie terminu zapłaty raty składki Towarzystwo wezwie Ubezpieczającego do zapłaty, a rata składki nie zostanie zapłacona w terminie 7 dni

od daty doręczenia wezwania. W przypadku uiszczenia jedynie części składki, Towarzystwo zwróci część składki ubezpieczeniowej przypadającej za okres, w którym nie świadczyło ochrony ubezpieczeniowej.

7. Odpowiedzialność Towarzystwa kończy się z upływem okresu ubezpieczenia, chyba że stosunek ubezpieczeniowy wygaś przed tym terminem.

■ §20 WYGAŚNIĘCIE STOSUNKU UBEZPIECZENIOWEGO

1. Jeżeli umowę ubezpieczenia zawarto na okres przekraczający 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w okresie 7 dni od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki ubezpieczeniowej za okres, w jakim Towarzystwo udzielało ochrony ubezpieczeniowej.
2. Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na czas określony, Towarzystwo może ją wypowiedzieć jedynie w przypadkach określonych przepisami prawa, a także, z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia, z ważnych powodów, za które uważa się: utratę licencji, zezwolenia, koncesji lub innej decyzji uprawniającej do prowadzenia działalności, zmianę profilu działalności Ubezpieczającego, a w przypadku ubezpieczenia na cudzy rachunek – Ubezpieczonego.
3. Na wniosek Ubezpieczającego i za zgodą Towarzystwa, umowa ubezpieczenia może zostać rozwiązana w każdym czasie. W przypadku rozwiązania umowy ubezpieczenia przed upływem okresu ubezpieczenia, na jaki została zawarta, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.
4. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze Stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym.
5. Jeżeli w wyniku oględzin miejsca i przedmiotu ubezpieczenia ujawnią się okoliczności, co do których Ubezpieczający podał nieprawdę lub zataił prawdę w chwili składania wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia, Towarzystwo może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym. W takim przypadku Towarzystwo zwróci składkę ubezpieczeniową przypadającą na okres, w którym nie świadczyło ochrony ubezpieczeniowej.
6. W razie stwierdzenia wynikających z rażącego niedbalstwa lub winy umyślnej Ubezpieczającego zaniedbań w zakresie obowiązków określonych w § 22, umowa ubezpieczenia w zakresie ubezpieczenia mienia może zostać wypowiedziana przez Towarzystwo ze skutkiem natychmiastowym.
7. Jeżeli Ubezpieczający zbywa mienie, którego dotyczy ubezpieczenie, Towarzystwo ubezpieczenia postanawia się, że:
  - 1) prawa z umowy ubezpieczenia mogą - wyłącznie za zgodą Towarzystwa - zostać przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia,
  - 2) w razie przeniesienia praw, o których mowa w pkt 1), na nabywcę przedmiotu przechodzą także obowiązki, które ciążyły na zbywcy, chyba że Strony za zgodą Towarzystwa umówiły się inaczej; pomimo tego przejścia obowiązków zbywca odpowiada solidarnie z nabywcą za zapłatę składki przypadającej za czas do chwili przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę,
  - 3) jeżeli prawa, o których mowa w pkt 1), nie zostały przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia, stosunek ubezpieczenia wygasa z chwilą przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę,
  - 4) postanowienia pkt 1) – 3) nie mają zastosowania przy przenoszeniu wierzycelności, jakie powstały lub mogą powstać wskutek zajścia przewidzianego w umowie ubezpieczenia wypadku.

■ §21 PRAWA I OBOWIĄZKI STRON UMOWY UBEZPIECZENIA

1. Towarzystwo jest zobowiązane do:
  - 1) doręczenia drugiej Stronie umowy ubezpieczenia - Ubezpieczającemu tekstu OWU / skutecznego przesłania pliku elektronicznego z tekstem OWU - przed zawarciem umowy ubezpieczenia,
  - 2) wydania Ubezpieczającemu dokumentu ubezpieczenia / skutecznego przesłania pliku elektronicznego zawierającego dokument ubezpieczenia,
  - 3) udzielenia Ubezpieczającemu informacji o sposobie i trybie rozpatrywania reklamacji oraz o organie właściwym do ich rozpatrzenia,
  - 4) udostępnienia Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu lub osobie uprawnionej do wystąpienia z roszczeniem informacji i dokumentów, które miały wpływ na ustalenie odpowiedzialności Towarzystwa i wysokości odszkodowania.
2. Towarzystwo zastrzega sobie prawo do oględzin miejsca i ubezpieczonego mienia w celu oceny ryzyka powstania szkód oraz sformułowania ewentualnych rekomendacji i zaleceń dotyczących kontroli tego ryzyka, zarówno przed jak i po zawarciu umowy ubezpieczenia.
3. Ubezpieczający zobowiązany jest podać do wiadomości Towarzystwa wszystkie znane sobie okoliczności, które mogą mieć wpływ na podjęcie przez Towarzystwo decyzji o zawarciu umowy ubezpieczenia, przez udzielenie, przy zawieraniu umowy ubezpieczenia, zgodnych z prawdą pisemnych odpowiedzi na pytania Towarzystwa zawarte w formularzu oferty lub we wniosku ubezpieczeniowym, lub przed zawarciem umowy ubezpieczenia w innych pismach. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę ubezpieczenia przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane. W razie zawarcia przez Towarzystwo umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
4. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia instalacji fotowoltaicznej w zakresie Działu II Ubezpieczający ma obowiązek:
  - 1) przedstawienia Towarzystwu projektu wydajności instalacji fotowoltaicznej, która określa zakładaną roczną produkcję energii elektrycznej, oraz
  - 2) podłączenia instalacji fotowoltaicznej do systemu monitorowania parametrów jej pracy.
5. Towarzystwo zastrzega sobie prawo weryfikacji projektu wydajności instalacji fotowoltaicznej oraz odczytów i danych systemu monitorowania parametrów pracy instalacji fotowoltaicznej.

6. W czasie trwania umowy ubezpieczenia Ubezpieczający obowiązany jest niezwłocznie zgłaszać Towarzystwu w formie pisemnej lub w formie dokumentowej wszelkie zmiany okoliczności, o których mowa w ust. 3, o które Towarzystwo zapytywało w formularzu oferty lub we wniosku ubezpieczeniowym albo przed zawarciem umowy ubezpieczenia w innych pismach.
7. Ubezpieczający obowiązany jest stosować się do wymogów zawartych w umowie ubezpieczenia, a także niezwłocznie poinformować Towarzystwo o zaprzestaniu prowadzenia działalności w zakresie produkcji energii elektrycznej przez instalację fotowoltaiczną.
8. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązki określone w ust. 3 - 7 spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy ubezpieczenia na jego rachunek.
9. Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 3 oraz 6 - 7 nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli donaruszenia postanowień ust. 3 oraz 6 - 7 doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek przewidziany umową ubezpieczenia i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.

■ §22 OBOWIĄZKI UBEZPIECZAJĄCEGO W TRAKCIE TRWANIA UMOWY UBEZPIECZENIA

1. Ubezpieczający obowiązany jest informować Towarzystwo o zmianie adresu siedziby i/lub adresu do korespondencji.
2. Jeżeli Ubezpieczający działał przez przedstawiciela, to obowiązek określony w ust. 1 ciąży również na przedstawicielu i obejmuje także okoliczności znane przedstawicielowi.
3. Ubezpieczający obowiązany jest przestrzegać obowiązujących przepisów mających na celu zapobieganie powstaniu szkody, w szczególności:
  - 1) przepisów prawa budowlanego,
  - 2) przepisów prawa dotyczących ochrony przeciwpożarowej,
  - 3) przepisów prawa dotyczących normalizacji, certyfikacji, budowy i eksploatacji urządzeń technicznych oraz wykonywania dozoru technicznego nad tymi urządzeniami, stosowania się do decyzji i zaleceń wydanych w tych sprawach przez właściwe władze,
  - 4) zaleceń i wymagań producentów lub dostawców, sprzedawców oraz instalatorów, w tym zaleceń producenta oraz instalatora w zakresie montażu, warunków eksploatacji, bieżącej konserwacji, serwisowania, sposobu użytkowania ubezpieczonej instalacji fotowoltaicznej, oraz wewnętrznych przepisów lub instrukcji Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego o eksploatacji i użytkowaniu (w tym serwisowaniu) urządzeń, oraz do podejmowania stosownych działań zapobiegawczych oraz wszelkich uzasadnionych środków ostrożności w celu zminimalizowania ryzyka wystąpienia lub powiększenia się szkody,
  - 5) wszelkich wymogów zawartych w umowie ubezpieczenia, w tym zaleceń Towarzystwa w zakresie ochrony mienia przed szkodą, o ile Ubezpieczony (o ile jest właścicielem mienia), zobowiązany był do ich przestrzegania.
4. Ubezpieczający jest obowiązany, na wniosek Towarzystwa, udostępnić przedstawicielowi Towarzystwa dokumenty związane z eksploatacją ubezpieczonego mienia, a w szczególności dokumentację techniczną, protokoły pomiarów i prób eksploatacyjnych, protokoły remontów, przeglądów konserwacyjnych i badań porremontowych.
5. Ubezpieczający obowiązany jest do prowadzenia ksiąg rachunkowych, przechowywania i chronienia dokumentacji finansowej i księgowej zgodnie z obowiązującymi przepisami.
6. W zakresie ubezpieczenia od finansowych skutków przerwy albo zakłócenia funkcjonowania ubezpieczonej instalacji fotowoltaicznej w następstwie jej uszkodzenia, Ubezpieczony jest zobowiązany do umożliwienia przedstawicielom Towarzystwa – na wniosek Towarzystwa – wglądu do dokumentów finansowych Ubezpieczonego.
7. Ubezpieczony jest zobowiązany do przechowywania i zabezpieczenia zapisów danych dotyczących parametrów pracy instalacji fotowoltaicznej z systemu operacyjnego.
8. W razie niedopełnienia przez Ubezpieczającego obowiązków wymienionych w ust. 3 - 7, Towarzystwo może odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub w odpowiedniej części, w zakresie jakim niedopełnienie obowiązków miało wpływ na ustalenie okoliczności powstania szkody bądź też na ustalenie wysokości odszkodowania.
9. Ubezpieczający obowiązany jest do usunięcia szczególnych zagrożeń ubezpieczonego mienia a w szczególności takich, których usunięcia domagało się Towarzystwo formułując rekomendacje i zalecenia o jakich mowa w § 21 ust. 2 wyznaczając Ubezpieczającemu termin na ich usunięcie.
10. Jeżeli Ubezpieczającemu nie wykonał powyższego obowiązku w terminie wskazanym przez Towarzystwo, Towarzystwo zwolnione jest z odpowiedzialności za szkody powstałe po wyznaczonym terminie w zakresie w jakim niewykonanie obowiązku miało wpływ na powstanie lub rozmiar szkody.
11. Ubezpieczający obowiązany jest prowadzić ewidencję ubezpieczonego mienia zgodnie z aktualnymi przepisami, w sposób pozwalający w razie powstania szkody na bezsporne odtworzenie mienia; dowody ewidencji dotyczące ubezpieczonego mienia powinny być zabezpieczone w skuteczny sposób przed zniszczeniem, zaginięciem lub kradzieżą.
12. Ponadto Ubezpieczający obowiązany jest niezwłocznie powiadomić Towarzystwo na piśmie o zwiększeniu ryzyka, zwłaszcza w przypadku, gdy nastąpi zmiana okoliczności, o które pytano w formularzu oferty, we wniosku lub przed zawarciem umowy ubezpieczenia w innych pismach, lub gdy usunięte zostaną uzgodnione środki bezpieczeństwa.

■ §23 OBOWIĄZKI UBEZPIECZAJĄCEGO W PRZYPADKU ZAJŚCIA ZDARZENIA UBEZPIECZENIOWEGO

1. W razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną Ubezpieczający obowiązany jest użyć wszelkich dostępnych mu środków w celu ratowania ubezpieczonego mienia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów.

2. Ponadto do obowiązków Ubezpieczającego należy:
- 1) niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 3 dni od daty powstania szkody lub uzyskania o niej wiadomości powiadomienie Towarzystwa o szkodzie, z podaniem, o ile to możliwe, przyczyny, przedmiotu i zakresu szkody, okoliczności powstania oraz szacunkowej jej wartości; w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek zawiadomienie o zajściu zdarzenia ubezpieczeniowego może zgłosić również spadkobierca Ubezpieczającego; w tym przypadku spadkobierca jest traktowany jako uprawniony z umowy ubezpieczenia,
  - 2) niezwłocznie powiadomienie miejscowej jednostki policji o każdej szkodzie i uzyskanie pisemnego potwierdzenia zgłoszenia, jeżeli szkoda powstała w wyniku przestępstwa,
  - 3) pozostawienie bez zmian miejsca szkody do czasu przybycia przedstawiciela Towarzystwa, chyba że zmiana jest niezbędna w celu zabezpieczenia mienia pozostałego po szkodzie lub zmniejszenia szkody; Towarzystwo nie może powoływać się na to postanowienie, jeżeli:
    - a) nie rozpoczęło likwidacji szkody w ciągu 7 dni od daty otrzymania zawiadomienia o szkodzie,
    - b) szacunkowa wartość szkody nie przekracza 10 000 zł, przy czym w takim przypadku Ubezpieczający lub Ubezpieczony, jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na cudzy rachunek, przygotowuje i udostępni Towarzystwu następujące dokumenty, niezbędne do likwidacji szkody:
      - ba) wykaz strat,
      - bb) dokładny opis zdarzenia,
      - bc) zdjęcia wykonane na miejscu zdarzenia, dokumentujące stan mienia bezpośrednio po szkodzie,
  - 4) umożliwienie Towarzystwu dokonania czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania szkody, zasadności i wysokości roszczenia oraz udzielenie w tym celu pomocy i wyjaśnień, a w szczególności udostępnienie pełnej dokumentacji księgowej ubezpieczonego mienia,
  - 5) dostarczenie Towarzystwu i wyznaczonemu przez niego przedstawicielowi wszystkich dokumentów, które Towarzystwo lub przedstawiciel uważa za niezbędne do rozpatrzenia wniosku o wypłatę odszkodowania, w tym:
    - a) wykazu utraconego, uszkodzonego lub zniszczonego mienia objętego ubezpieczeniem zawierającego liczbę i wartość mienia, rok nabycia wraz z udokumentowaniem faktu jego posiadania w razie utraty mienia,
    - b) dokumentów związanych z zakupem i eksploatacją ubezpieczonego mienia (w szczególności przeglądy gwarancyjne i okresowe [w tym serwisowe] dokonywane zgodnie z wymaganiami i zaleceniami producenta, sprzedawcy oraz instalatora),
    - c) w przypadku zgłoszenia straty w produkcji energii elektrycznej w wyniku zdarzenia losowego zestawienia wygenerowanego z systemu monitorowania produkcji energii elektrycznej, o którym mowa w § 17 ust. 7, potwierdzającego ilość energii elektrycznej wyprodukowanej przez daną instalację fotowoltaiczną za okres 3 lat poprzedzających dzień zgłoszenia szkody Towarzystwu (lub za cały okres, w którym dana instalacja fotowoltaiczna produkowała energię elektryczną, jeśli jest on krótszy niż 3 lata). Towarzystwo zastrzega możliwość żądania przedstawienia danych obejmujących dłuższy okres, w szczególności w razie gdyby przedstawione dane okazały się być niekompletne (nie dotyczy to jednak sytuacji, w której dana instalacja fotowoltaiczna produkowała energię elektryczną przez okres krótszy niż 3 lata).
- Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na cudzy rachunek niniejsze obowiązki obciążają zarówno Ubezpieczającego, jak i Ubezpieczonego, chyba że Ubezpieczony nie wie o zawarciu umowy ubezpieczenia na jego rachunek.
3. W razie braku dokumentów umożliwiających identyfikację lub potwierdzenie wartości ubezpieczonego mienia przy ustaleniu wysokości odszkodowania Towarzystwo bierze pod uwagę średnią cenę rynkową mienia o najbardziej zbliżonych parametrach technicznych, marce, typie, rodzaju, obowiązującą w danej miejscowości w dniu powstania szkody.
  4. W razie braku zestawienia wygenerowanego z systemu monitorowania produkcji energii elektrycznej, o którym mowa w ust. 2 pkt 5) ppkt c) powyżej, Ubezpieczający jest zobowiązany do dostarczenia innych danych potwierdzających ilość wyprodukowanej przez daną instalację energii elektrycznej (np. odczytu z licznika energii, rachunków lub faktur wystawionych przez operatora sieci energetycznej).
  5. Jeżeli Ubezpieczający umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 1, Towarzystwo wolne jest od odpowiedzialności za szkodę powstałą z tego powodu.
  6. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków określonych w ust. 2 pkt 1), Towarzystwo może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło Towarzystwu ustalenie okoliczności i skutków wypadku.
  7. Skutki braku zawiadomienia Towarzystwa o wypadku nie następują, jeżeli Towarzystwo w terminie wyznaczonym do zawiadomienia otrzymało wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.
  8. W razie niedopełnienia przez Ubezpieczającego obowiązków wymienionych w ust. 2 pkt 2) - 5) Towarzystwo może odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub w odpowiedniej części, w zakresie jakim niedopełnienie obowiązków miało wpływ na ustalenie okoliczności powstania szkody bądź też na ustalenie wysokości odszkodowania.
  9. Ubezpieczający winien podjąć bez nieuzasadnionej zwłoki działania w celu naprawy zniszczonych zabezpieczeń lub naprawy bądź odtworzenia uszkodzonego lub zniszczonego mienia po uprzednim udokumentowaniu zakresu i rozmiaru szkody. Jeśli naprawa zniszczonych zabezpieczeń trwa dłużej niż 3 dni, Towarzystwo pokrywa koszty ponoszone bezpośrednio w celu ochrony zagrożonego szkodą ubezpieczonego mienia nie dłużej niż przez 3 dni.
  10. Towarzystwo zastrzega sobie prawo do weryfikacji wszelkich przedłożonych przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego dokumentów, zestawienia wygenerowanego z systemu monitorowania produkcji energii elektrycznej, rachunków, faktur, kosztorysów oraz danych dotyczących ilości energii produkowanej przez daną instalację fotowoltaiczną, zasięgnięcia opinii specjalistów w zakresie zgodności ze stanem faktycznym i zakresem prac i użytych materiałów, wysokości poniesionych kosztów, dotychczasowych wymiarów mienia.

■ §24 WYPŁATA ODSZKODOWANIA

1. Po otrzymaniu zawiadomienia o szkodzie, Towarzystwo w terminie 7 dni poinformuje pisemnie / drogą elektroniczną Ubezpieczającego (jeżeli jest on osobą występującą z tym zawiadomieniem) o przyjęciu zgłoszenia oraz poinformuje pisemnie / drogą elektroniczną osobę występującą z roszczeniem, jakie dokumenty są niezbędne do ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa lub wysokości odszkodowania, a także o procedurze składania i rozpatrywania reklamacji.
2. Uprawniony z umowy ubezpieczenia zobowiązany jest do udokumentowania zasadności zgłoszonego roszczenia.
3. Ubezpieczający obowiązany jest dostarczyć Towarzystwu dokumenty niezbędne do rozpatrzenia wniosku o wypłatę odszkodowania, sporządzone na własny koszt.
4. Towarzystwo zastrzega sobie prawo weryfikacji przedłożonych przez Ubezpieczającego rachunków, kosztorysów i innych dokumentów związanych z ustaleniem zakresu i wartości szkody oraz wysokości straty.
5. Towarzystwo wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia uprawnionego z umowy ubezpieczenia w wyniku ustaleń dokonanych w postępowaniu dotyczącym ustalenia stanu faktycznego, zasadności roszczeń i wysokości odszkodowania lub zawartej z nim ugody albo prawomocnego orzeczenia sądu.
6. Towarzystwo wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o zdarzeniu losowym objętym ochroną.
7. Jeżeli w terminie określonym w ust. 6 wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie powinno być wypłacone w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, jednakże bezsporną część odszkodowania Towarzystwo wypłaca w terminie określonym w ust. 6
8. Jeżeli odszkodowanie z tytułu zgłoszonego roszczenia nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości, niż określona w zgłoszonym roszczeniu, Towarzystwo zawiadomi o tym pisemnie osobę występującą z roszczeniem o wypłatę odszkodowania oraz w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek Ubezpieczonego, o ile nie jest osobą występującą z roszczeniem o wypłatę odszkodowania, w terminach określonych w ust. 6 i 7, wskazując na okoliczności oraz podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania oraz poinformuje o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.
9. Towarzystwo udostępni na wniosek osób uprawnionych do odbioru świadczenia, informacje i dokumenty gromadzone w celu ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa lub wysokości świadczenia. Osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez Towarzystwo udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez Towarzystwo. Towarzystwo na wniosek tych osób udostępni informacje i dokumenty w postaci elektronicznej.
10. Ustalone limity odpowiedzialności ulegają obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań (konsumpcja limitów odpowiedzialności).

■ §25 REGRES UBEZPIECZENIOWY

1. Z dniem wypłaty odszkodowania, roszczenia Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę, przechodzą z mocy prawa na Towarzystwo, do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli Towarzystwo pokryło tylko część szkody, Ubezpieczającemu lub Ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem Towarzystwa.
2. Nie przechodzą na Towarzystwo roszczenia Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego przeciwko osobom, z którymi Ubezpieczający lub Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.
3. Ubezpieczający lub Ubezpieczony zobowiązany jest dostarczyć Towarzystwu wszelkie dokumenty oraz przekazać informacje i dokonać czynności niezbędnych dla skutecznego dochodzenia praw przez Towarzystwo wobec osób odpowiedzialnych za szkodę.
4. W razie zrzeczenia się przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, bez zgody Towarzystwa, praw przysługujących mu w stosunku do osób trzecich, Towarzystwo może odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub w części.

■ §26 POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Wypowiedzenia, odstąpienia oraz wszelkie inne zawiadomienia, oświadczenia i wnioski Towarzystwa, Ubezpieczającego i Ubezpieczonego lub innej osoby uprawnionej do odbioru odszkodowania, powinny być kierowane na piśmie albo w innej formie uzgodnionej pomiędzy Stronami.
2. Towarzystwo, Ubezpieczający oraz Ubezpieczony zobowiązani są do powiadamiania się wzajemnie o zmianie swojego adresu siedziby.
3. Ubezpieczający, Ubezpieczony lub osoba uprawniona do świadczenia, lub spadkobierca posiadający interes prawny w ustaleniu odpowiedzialności lub spełnieniu świadczenia z umowy ubezpieczenia mający zastrzeżenia dotyczące świadczonych przez Towarzystwo usług lub wykonywanej przez niego działalności ma prawo składania reklamacji do Towarzystwa:
  - 1) w formie pisemnej – osobiście w siedzibie Towarzystwa, w dowolnej jednostce organizacyjnej Towarzystwa zajmującej się obsługą klientów bądź przesyłką pocztową na adres: SALTUS Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych, ul. Władysława IV 22, 81-743 Sopot, albo na adres do doręczeń elektronicznych: AE:PL-90465-87871-EUWAE-31 zgodnie z ustawą o doręczeniach elektronicznych,
  - 2) osobiście do protokołu podczas wizyty w siedzibie Towarzystwa lub dowolnej jednostce organizacyjnej Towarzystwa zajmującej się obsługą klientów,
  - 3) telefonicznie, pod numerem telefonu: 58 770 36 90,
  - 4) elektronicznie - z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej, w postaci formularza elektronicznego znajdującego się na stronie internetowej www.saltus.pl.
4. W celu usprawnienia procesu rozpatrzenia reklamacji osoba zgłaszająca reklamację może w treści reklamacji podać następujące dane:
  - 1) imię, nazwisko, adres, numer telefonu kontaktowego oraz adres e-mail zgłaszającego reklamację,

- 2) numer dokumentu ubezpieczenia,
  - 3) przedmiot reklamacji,
  - 4) uzasadnienie reklamacji z podaniem ewentualnych dowodów.
5. Złożenie reklamacji niezwłocznie po powzięciu zastrzeżeń ułatwi i przyspieszy rzetelne rozpatrzenie przez Towarzystwo reklamacji, chyba że okoliczność ta nie ma wpływu na sposób procedowania reklamacją.
6. Na żądanie zgłaszającego reklamację Towarzystwo potwierdzi pisemnie na adres wskazany w reklamacji fakt złożenia reklamacji. Towarzystwo na wniosek zgłaszającego reklamację może potwierdzić wpływ reklamacji w postaci elektronicznej.
7. Reklamacja rozpatrywana jest przez Towarzystwo bez zbędnej zwłoki, a odpowiedź na nią powinna być udzielona nie później niż w terminie 30 dni od dnia jej wpływu. Po rozpatrzeniu reklamacji, stanowisko Towarzystwa zostanie udzielone na piśmie i przesłane pocztą tradycyjną lub – na wniosek składającego reklamację - pocztą elektroniczną.
8. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie wskazanym w ust. 7, Towarzystwo poinformuje zgłaszającego reklamację o przyczynie opóźnienia, okolicznościach, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia reklamacji oraz o przewidywanym terminie udzielenia odpowiedzi. Łączny czas rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi nie może być dłuższy niż 60 dni od daty wpływu reklamacji.
9. Ubezpieczający, Ubezpieczony lub osoba uprawniona do odszkodowania będąca osobą fizyczną ma prawo do zwrócenia się o pomoc do Rzecznika Finansowego.
10. Towarzystwo podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
11. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub osoby uprawnionej z umowy ubezpieczenia.
12. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy Ubezpieczonego lub spadkobiercy osoby uprawnionej z umowy ubezpieczenia.
13. W sprawach nieuregulowanych niniejszymi OWU, mają zastosowanie powszechnie obowiązujące przepisy polskiego prawa.
14. Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia zostały uchwalone w dniu 10 marca 2025 roku przez Zarząd SALTUS Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych z siedzibą w Sopocie i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 1 kwietnia 2025 roku.

ROBERT ŁOŚ
PREZES ZARZĄDU

GRZEGORZ BUCZKOWSKI
WICEPREZES ZARZĄDU

ANNA GOŁĄBEK
WICEPREZES ZARZĄDU

MARIUSZ CZAJKA
WICEPREZES ZARZĄDU

Załącznik**do Ogólnych Warunków Ubezpieczenia instalacji fotowoltaicznej z dnia 10 marca 2025r. – klauzule dodatkowe do ubezpieczenia instalacji fotowoltaicznej****Klauzula aktów terroru**

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i OWU Strony uzgodniły, że:

1. Za opłatą dodatkowej składki, Towarzystwo rozszerza zakres ochrony ubezpieczeniowej o szkody powstałe wskutek aktów terroru.
2. Zakres ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje szkód powstałych wskutek użycia substancji biologicznych lub chemicznych, działania wirusów, działania wirusów komputerowych lub pola elektromagnetycznego, promieniowania jonizacyjnego lub jądrowego oraz szkód i kosztów powstałych wskutek gróźb i fałszywych alarmów.
3. W odniesieniu do mienia objętego zakresem niniejszej klauzuli nie stosuje się postanowień § 7 ust. 1 pkt 1) OWU.
4. Limit odpowiedzialności Towarzystwa z tytułu niniejszej klauzuli wynosi 500 000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia, chyba że Strony umówią się inaczej.
5. Do szkód objętych zakresem niniejszej klauzuli stosuje się franszyzę redukcyjną w wysokości 10% nie mniej niż 5 000 zł.

Klauzula 001 – ubezpieczenia strajków, zamieszek społecznych i rozruchów

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i OWU Strony uzgodniły, że:

1. Za opłatą dodatkowej składki, Towarzystwo rozszerza zakres ochrony ubezpieczeniowej o ryzyko zniszczenia, uszkodzenia, utraty mienia wskutek strajków, zamieszek społecznych i rozruchów, przez które rozumie się:
  - 1) czynności osób biorących udział w jakichkolwiek zakłóceniach porządku publicznego,
  - 2) działanie uprawnionej władzy przy tłumieniu lub próbach stłumienia zakłóceń porządku publicznego lub przy zmniejszaniu skutków takich zakłóceń,
  - 3) umyślną czynność strajkującego lub innego pracownika popierającego strajk,
  - 4) działanie uprawnionej władzy przy zapobieganiu lub próbach zapobieżenia czynnościom lub przy zmniejszaniu skutków czynności, o których mowa w pkt 3).
2. W ramach ubezpieczenia mienia od szkód powstałych w skutek strajków, zamieszek społecznych i rozruchów o których mowa w ust. 1 powyżej, Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za:
  - 1) szkody będące wynikiem całkowitego lub częściowego przerwania lub opóźnienia jakichkolwiek prac, procesu produkcyjnego lub czynności operacyjnych,
  - 2) szkody spowodowane stałym lub czasowym pozbawieniem posiadania w wyniku zajęcia przez uprawnioną władzę,
  - 3) szkody spowodowane stałym lub czasowym pozbawieniem posiadania w wyniku bezprawnego zajęcia jakiegokolwiek budynku przez jakąkolwiek osobę, z zastrzeżeniem, że Towarzystwo ponosi odpowiedzialność za fizyczne uszkodzenia ubezpieczonego mienia, powstałe przed utratą posiadania lub podczas czasowej utraty posiadania.
3. Odpowiedzialność Towarzystwa z tytułu ryzyk określonych w niniejszej klauzuli jest ograniczona do sumy ubezpieczenia na jedno zdarzenie, powstałych w nieprzerwanym okresie nie dłuższym niż 168 godzin.
4. Całkowita odpowiedzialność Towarzystwa z tytułu niniejszego rozszerzenia zakresu ochrony w okresie ubezpieczenia nie może przekroczyć podwójonej sumy ubezpieczenia na jedno zdarzenie i sumy ubezpieczenia na wszystkie zdarzenia.
5. Limit odpowiedzialności oraz franszyzę redukcyjną określa się w dokumencie ubezpieczenia.
6. W odniesieniu do mienia objętego zakresem niniejszej klauzuli nie stosuje się postanowień § 7 ust. 1 pkt 2) OWU.

Klauzula 006 – ubezpieczenia dodatkowych kosztów pracy w godzinach nadliczbowych, nocnych, w dni ustawowo wolne od pracy oraz kosztów frachtu ekspresowego

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i OWU Strony uzgodniły, że:

1. Za opłatą dodatkowej składki, Towarzystwo rozszerza zakres ochrony ubezpieczeniowej o niezbędne, udokumentowane i uzasadnione koszty dodatkowe poniesione przez Ubezpieczającego z tytułu pracy w godzinach nadliczbowych, nocnych lub w dni ustawowo wolne od pracy oraz koszty frachtu ekspresowego (z wyłączeniem frachtu lotniczego) pod warunkiem, że koszty te zostaną poniesione w bezpośrednim związku z naprawieniem szkody objętej ochroną ubezpieczeniową na mocy OWU.
2. Jeżeli odszkodowanie z tytułu zdarzenia objętego ochroną w ramach OWU zostanie wypłacone z zastosowaniem zasady proporcji, to odszkodowanie z tytułu niniejszej klauzuli zostanie zmniejszone w takiej samej proporcji.
3. Limit odpowiedzialności na jedno zdarzenie dla kosztów obejmowanych ochroną ubezpieczeniową na mocy niniejszej klauzuli wynosi 20% wartości szkody nie więcej niż 50 000 zł, o ile nie wskazano innego limitu w umowie ubezpieczenia.

Klauzula automatycznego pokrycia

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i OWU Strony uzgodniły, że:

1. Za opłatą dodatkowej składki, Towarzystwo rozszerza zakres ochrony ubezpieczeniowej o mienie, w którego posiadanie Ubezpieczony wejdzie w okresie trwania odpowiedzialności Towarzystwa lub takie mienie, którego wartość wzrosła wskutek dokonania inwestycji lub modernizacji z dniem przejścia na Ubezpieczonego ryzyka związanego z posiadaniem tej instalacji fotowoltaicznej, z zastrzeżeniem, że odpowiedzialność Towarzystwa rozpoczyna się po dokonaniu wszystkich odbiorów technicznych oraz po pozytywnym zakończeniu testów.

2. Ochroną ubezpieczeniową zostaje objęte mienie, o którym mowa w ust. 1, o ile fakt nabycia lub wzrostu wartości mienia zostanie zgłoszony Towarzystwu w przeciągu 60 dni od daty przyjęcia nowonabytej instalacji fotowoltaicznej lub wykonanej inwestycji do ewidencji środków trwałych Ubezpieczonego.
3. Odpowiedzialność Towarzystwa w stosunku do mienia automatycznie ubezpieczonego na mocy niniejszej klauzuli jest ograniczona do kwoty odpowiadającej 20% sumy ubezpieczenia na dzień zawierania umowy ubezpieczenia, o ile strony nie ustaliły innego limitu procentowego lub kwotowego.
4. Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za szkody w instalacji fotowoltaicznej, o której mowa w ust. 1 powyżej, w razie niedopełnienia obowiązku zgłoszenia w terminie określonym w ust. 2 powyżej.
5. W razie przekroczenia limitu ustalonego dla potrzeb niniejszej klauzuli, odpowiedzialność Towarzystwa ograniczona jest do sumy ubezpieczenia powiększonej o limit wynikający z klauzuli automatycznego pokrycia.
6. Objęcie ochroną ubezpieczeniową instalacji fotowoltaicznej po przekroczeniu ustalonego w ust. 3 limitu może mieć miejsce na podstawie indywidualnego wniosku Ubezpieczającego oraz pisemnej akceptacji Towarzystwa, z zastrzeżeniem, że początek odpowiedzialności Towarzystwa w odniesieniu do powyższego mienia nastąpić może najwcześniej od dnia złożenia wniosku.
7. Dodatkowa składka wynikająca z udzielonej ochrony na mocy niniejszej klauzuli naliczona zostanie w systemie pro rata temporis, z zastosowaniem stawki wynikającej z zawartej umowy ubezpieczenia.
8. Rozliczenie składki wynikającej z udzielanej ochrony ubezpieczeniowej następuje w przeciągu 14 dni po zakończeniu okresu ubezpieczenia, w którym nastąpiło przekazanie inwestycji do ewidencji środków trwałych.

Klauzula ryzyk montażowych

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i OWU Strony uzgodniły, że:

1. Za opłatą dodatkowej składki, Towarzystwo rozszerza przedmiot ochrony ubezpieczeniowej o objęcie odpowiedzialnością ubezpieczeniową instalacji fotowoltaicznej lub jej elementów podczas montażu prowadzonego w miejscu i w okresie ubezpieczenia, o ile prace montażowe:
  - 1) nie wymagają wydania zgody na ich przeprowadzenie przez odpowiedni organ,
  - 2) nie powodują naruszenia konstrukcji nośnej ani fundamentów budynku lub budowli, na których są instalowane,
  - 3) nie powodują zmian obciążenia elementów konstrukcyjnych ani fundamentów budynku lub budowli, na których są zainstalowane, mogących skutkować zagrożeniem stabilności budynku lub budowli.
2. Prace niebezpieczne pożarowo (związane z używaniem otwartego ognia lub wysokiej temperatury), muszą być wykonywane wyłącznie w obecności co najmniej jednego odpowiednio przeszkolonego pracownika wyposażonego w podręczny sprzęt gaśniczy, a miejsca prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo oraz rejonry przyległe kontrolowane są każdorazowo po upływie jednej godziny od momentu zakończenia pracy.
3. Zakres ochrony ubezpieczeniowej podczas prac montażowych do momentu bezpośrednio poprzedzającego uruchomienie instalacji fotowoltaicznej jest ograniczony do zniszczenia lub uszkodzenia mienia, spowodowanego przez następujące zdarzenia losowe:
  - 1) pożar, wybuch, uderzenie pioruna, huragan lub grad,
  - 2) kradzież elementów trwale wbudowanych lub jej usiłowanie, w tym wandalizm, lub kradzież elementów z należycie zabezpieczonego pomieszczenia; za należycie zabezpieczone pomieszczenie uznaje się pomieszczenie, w którym:
    - a) ściany, sufity, podłogi i dach nie mają niezabezpieczonych otworów, przez które możliwy byłby dostęp do ubezpieczonego mienia bez włamania,
    - b) drzwi nie są oszklone, są wykonane z materiałów odpornych na włamanie i są zamykane na co najmniej dwa zamki wielozastawkowe (wielozapadkowe) albo na dwie kłódki wielozastawkowe (wielozapadkowe) zawieszane na oddzielnych skoblach; dopuszcza się zabezpieczenie pomieszczenia drzwiami wyposażonymi w jeden zamek o podwyższonej odporności na włamanie, który posiada stosowny atest wydany zgodnie z obowiązującymi normami przez uprawnioną instytucję,
    - c) wszystkie okna są właściwie osadzone i zamknięte w sposób stanowiący przeszkodę, której sforsowanie nie jest możliwe bez użycia siły oraz narzędzi, czego dowodem będą pozostawione ślady włamania; pomieszczenia wykonane w całości lub w części z siatki drucianej lub z innych materiałów azurowych, a także z brezentu lub powłok z tworzyw sztucznych (np. budowle pneumatyczne, tunele foliowe, namioty) nie są uważane za pomieszczenia należycie zabezpieczone.

Klauzula tymczasowego magazynowania (składowania)

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i OWU Strony uzgodniły, że:

1. Za opłatą dodatkowej składki, Towarzystwo rozszerza zakres ochrony ubezpieczeniowej o szkody w ubezpieczonej w ramach Działu I instalacji fotowoltaicznej w poniższych przypadkach:
  - 1) od daty dostawy do daty włączenia do planowej eksploatacji, o ile termin magazynowania (składowania) nie przekracza 6 miesięcy od daty dostawy,
  - 2) dla instalacji fotowoltaicznej, która była eksploatowana i pozostaje w pieczy Ubezpieczonego, lecz jest nieużytkowana przez okres nie dłuższy niż 6 miesięcy.
2. Ochrona ubezpieczeniowa w ramach klauzuli dotyczy wyłącznie instalacji fotowoltaicznej, która jest magazynowana w oryginalnych opakowaniach i w pomieszczeniach magazynowych do tego przystosowanych.
3. Towarzystwo jest wolne od odpowiedzialności za szkody powstałe wskutek przekazania instalacji fotowoltaicznej do magazynowania osobom trzecim.
4. Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za szkody w przedmiocie ubezpieczenia, które powstały podczas transportu, montażu, a także za szkody za które odpowiedzialni są: dostawcy, wykonawcy, producenci, sprzedawcy, serwisanci, przewoźnicy albo spedytorzy.

5. Postanowienia niniejszej klauzuli tracą moc z chwilą, gdy ubezpieczone mienie zostanie przekazane do planowanej lub ponownej eksploatacji. Od tego momentu obowiązują pozostałe postanowienia OWU oraz umowa ubezpieczenia.

Klauzula dodatkowych limitów odpowiedzialności**(z wyłączeniem dodatkowych kosztów frachtu lotniczego)**

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i OWU Strony uzgodniły, że w umowie ubezpieczenia obowiązują następujące limity odpowiedzialności Towarzystwa dla niżej wymienionych, uzasadnionych i udokumentowanych kosztów:

- 1) koszty odzyskania danych systemu operacyjnego, niezbędnych do utrzymania funkcji roboczych ubezpieczonej instalacji fotowoltaicznej, o których mowa w § 6 ust. 7 pkt 1) OWU: do 20% sumy ubezpieczenia i nie więcej niż 50 000 zł na każde zdarzenie,
- 2) koszty uprzątnięcia pozostałości po szkodzie, o których mowa w § 6 ust. 7 pkt 2) OWU: do 20% sumy ubezpieczenia i nie więcej niż 50 000 zł,
- 3) koszty odkażania i utylizacji gleby, o których mowa w § 6 ust. 7 pkt 3) OWU: do 20% sumy ubezpieczenia i nie więcej niż 50 000 zł,
- 4) koszty przeniesienia i zabezpieczenia mienia, o których mowa w § 6 ust. 7 pkt 4) OWU: do 20% sumy ubezpieczenia i nie więcej niż 50 000 zł,
- 5) koszty robót pomocniczych, o których mowa w § 6 ust. 7 pkt 6) OWU: do 20% sumy ubezpieczenia i nie więcej niż 50 000 zł.

Klauzula dodatkowych kosztów frachtu lotniczego

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i OWU Strony uzgodniły, że w umowie ubezpieczenia obowiązują następujące limity odpowiedzialności Towarzystwa dla uzasadnionych i udokumentowanych kosztów frachtu lotniczego, o których mowa w § 6 ust. 7 pkt 5) OWU: do 20% sumy ubezpieczenia i nie więcej niż 50 000 zł.

SALTUS
UBEZPIECZENIA

SALTUS Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych

ul. Władysława IV 22, 81-743 Sopot

tel.: 58 770 36 90, 801 888 666

www.saltus.pl

e-mail: info@saltus.pl

 TOWARZYSTWO
UBEZPIECZONYCH